

Lietuvos Respublikos
APLINKOS MINISTERIJA

Aplinkos būklė 2008

TIK FAKTAI

Vilnius, 2009

ISSN 1822-0193

© Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, 2009

© Viršelyje Juosvasis kamaninis sfinksas.

Selemono Paltanavičiaus nuotrauka, 2009

Redakcinė komisija:

pirmininkas – L. Stoškus

nariai – V. Augulienė, R. Baškytė, L. Budrys, A. Čepelė, J. Mokevičius, R. Sakalauskas, A. Stankevičius, V. Vaičiūnas

Atsakingasis redaktorius:

G. Liutkevičius

Techninė redaktorė:

D. Navickienė

Informacijos teikėjai ir rengėjai:

R. Beinoravičius, D. Bieliauskaitė, V. Bieliauskienė, V. Bimbaitė, J. Danaitienė, J. Dubra, G. Ežerskis, G. Garnaga, J. Giedraitienė, A. Graževič, K. Gurjanovaitė, V. Jančiauskienė, A. Jašinskaitė, V. Juozefaitė, E. Kairienė, A. Kajutis, R. Kavolytė, Z. Kitrienė, L. Kondratjeva, V. Krušinskas, L. Kulvičienė, B. Laurutėnaitė, G. Lunskutė, I. Marcinonienė, A. Mikalkėnaitė, V. Mikulėnas, K. Minderis, S. Netikšaitė, S. Noreika, L. Pakštys, A. Pumputytė, O. Repinskaja, D. Skavičiūtė, Z. Šilienė, V. Šiožinytė, N. Štriupkuvienė, J. Titova, D. Vaičiūtė, D. Valiukas, A. Želvys, N. Zitkevičius

Naudota topografinė informacija:

LTDBK50000 Nacionalinė žemės tarnyba, 1996-2009

GDB200 VĮ „GIS-Centras“, 1993-2009

Ivadas

Nuo 2001 m. Aplinkos ministerijos metinės ataskaitos apie Lietuvos gamtinę aplinką rengiamos ir informacija pateikiama pagal „BŪKLĖS-APKROVOS-VEIKIANČIŲ JĖGŲ-ATSAKO“ modelį. Toks informacijos išdėstymas vaizdžiai perteikia atskirų procesų, vykstančių gamtinėje aplinkoje tarpusavio ryšį ir priklausomybę nuo antropogeninės veiklos.

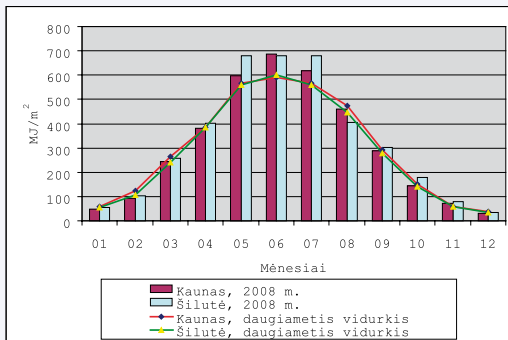
2008 m., kaip ir buvo planuojama, vietoj kasmetinės aplinkos būklės apžvalgos buvo išleistas išsamus kompleksinis leidinys „Lietuvos gamtinė aplinka, būklė, procesai ir raida“, ne tik apžvelgiantis Lietuvos aplinkos būklės kaitą nuo Nepriklausomybės atgavimo iki 2007 m., bet ir pateikiantis galimus artimiausių dešimties metų raidos scenarijus. Šių metų leidinys „Aplinkos būklė 2008. Tik faktai“ pratęsia ankstesnių Aplinkos ministerijos leistų kompaktiško formato leidinių apie aplinkos būklę seriją ir yra skirtas 2008 m. aplinkos būklės apžvalgai.

Leidinių sudaro 6 skyriai, kuriuose aptariami 83 geriausiai aplinkos būklę atspindintys rodikliai. Šio leidinio naujovė – pirmą kartą dalis informacijos apie gamtinę aplinką pateikiama ne tik bendrai, visos Lietuvos mastu, bet ir atskirais regionais, kurie išskirti remiantis Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų užimamomis teritorijomis. Aplinkos būklės vertinimas aplinkosaugos požiūriu pateikiamas sutartiniais simboliais: ☺ – teigiama rodiklio raida, ☹ – rodiklis nekinta, ☹ – neigiama rodiklio raida. Aplinkos būklės vertinimas Lietuvos regionuose suteikia papildomą informaciją apie aptarto rodiklio pokyčio laipsnį atskirose teritorijose (☹ ↔ (regionas) ↔ ☺). Kaip ir ankstesnis tokio formato leidinys, „Aplinkos būklė 2008 m. Tik faktai“ papildyta statistine informacija, kuri buvo naudojama rengiant konkretų rodiklį.

Šis Aplinkos ministerijos leidinys skirtas ne tik aplinkosaugos specialistams. Tikimės, kad dėl publikuojamos oficialios statistinės informacijos jis bus naudingas įvairių sričių mokslininkams ir studentams, dėl aiškių aprašymų ir nesudėtingai pateiktos svarbiausių aplinkos būklės faktų analizės – įdomus visuomenei.

Klimato elementai

1.1. Bendroji saulės spinduliuotė

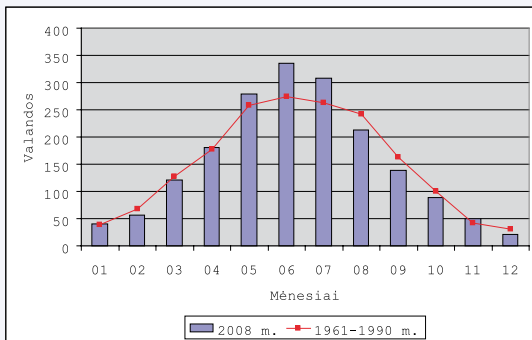
Bendroji saulės spinduliuotė 2008 m. ir daugiamečiai vidurkiai

DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie AM

Bendroji saulės spinduliuotė – tai žemės paviršių pasiekianti tiesioginė ir išsklaidytoji spinduliuotė, kuri yra pagrindinis žemės paviršiuje ir atmosferoje vykstančių procesų energijos šaltinis. Lietuvoje bendroji saulės spinduliuotė matuojama Vidurio Lietuvoje (Kauno stotis) ir Vakarų Lietuvoje (Šilutės stotis). Metinė bendrosios saulės spinduliuotės suma 2008 m. Kaune sudarė 3666 MJ/m², tai apie 2 proc. daugiau už vidutinę daugiametę normą (kuri Vidurio Lietuvoje yra 3577 MJ/m²), Šilutėje šios spinduliuotės suma siekė 3860 MJ/m², tai apie 11 proc. daugiau už vidutinę daugiametę (3466 MJ/m²). Daug didesnė nei vidutinė daugiametė bendroji saulės spinduliuotė buvo lapkričio mėn., kai ji apie 24 proc. viršijo daugiametę normą Kaune ir apie 36 proc. Šilutėje. Tai vyko dėl gerokai didesnės nei įprasta tą mėnesį tiesioginės saulės spinduliuotės, kuri Kaune viršijo normą apie 39 proc., o Šilutėje net apie 83 proc.

Klimato elementai

1.2. Saulės spindėjimo trukmė

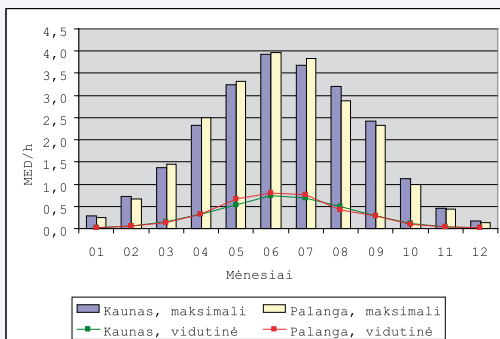
Saulės spindėjimo trukmė 2008 m. ir daugiamečiai vidurkiai

DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie AM

2008 m. saulė vidutiniškai spindėjo 1833 valandas – apie 51 val. ilgiau už klimato normą (KN), kurią sudaro 1782 valandos. Žiemą (gruodis, sausis, vasaris) ir pavasarį (kovas, balandis) ji buvo artima daugiamečiams vidurkiams, tai lėmė oro masių cikloninė cirkuliacija, didelis debesuotumas. Tačiau jau gegužės mėnesį didesnėje šalies dalyje saulė spindėjo 10–40 val. ilgiau nei KN, pajūryje – 65–80 val. ilgiau nei KN. Birželį saulė spindėjo 40–70 val. ilgiau nei KN, pietvakariniuose šalies rajonuose – net 95 val. ilgiau. Rugpjūčio–spalio mėnesiais saulės spindėjimo trukmė gerokai sumažėjo: rugpjūčio mėnesį – iki 205–240 val., rugsėjo mėnesį – 115–145 val., kas yra 15–40 val. trumpiau nei KN, tik pajūryje šiais mėnesiais saulės spindėjimo trukmė buvo artima KN. Spalio mėnesį saulė spindėjo 88–95 val. (10–15 val. trumpiau nei KN). Lapkričio mėnesį daugelyje rajonų saulės spindėjimo trukmė beveik atitiko KN, tik pajūryje ir pietvakariniuose šalies rajonuose ji buvo 10–30 val. ilgesnė.

Klimato elementai

1.3. Ultravioletinė saulės spinduliuotė

Vidutinė ir maksimali mėnesio ultravioletinė saulės spinduliuotė 2008 m.

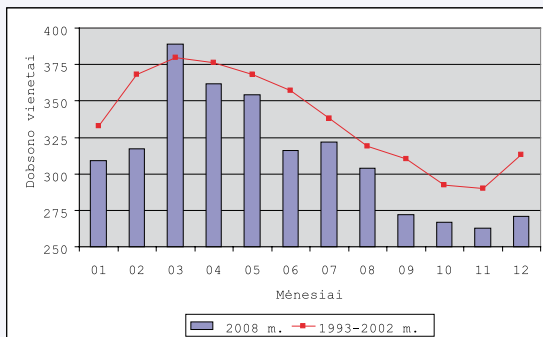
DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie AM

2008 m. ultravioletinės saulės spinduliuotės (UVB) metinės kreivės panašios į ankstesnius metus. Vakarų Lietuvoje (Palangos stotis) šios spinduliuotės vidutinės mėnesio reikšmės balandžio–liepos mėnesiais buvo apie 0,07 MED (minimali eriteminė dozė – tai ultravioletinės saulės spinduliuotės dozė, sukianti pastebimą visiškai baltos odos paraudimą) didesnės nei Vidurio Lietuvoje (Kauno stotis). Kitais mėnesiais UVB Vidurio Lietuvoje labai nedaug – apie 0,006 MED – buvo didesnė nei šalies vakaruose. Tačiau aukščiausios spinduliuotės reikšmės Palangoje yra vidutiniškai 0,027 MED didesnės nei Kauno stotyje. Pastaraisiais metais stebima šios spinduliuotės didėjimo tendencija. Lyginant su daugiamečiais vidurkiais, 2008 m. Vidurio Lietuvoje ji buvo apie 14 proc., o Vakarų Lietuvoje apie 21 proc. didesnė.

Ultravioletinės saulės spinduliuotės indeksas 2008 m. buvo aukštas. Kaune ir Palangoje gegužės–rugpjūčio mėnesiais užregistruota po 64 atvejus, kai šio indekso reikšmės siekė 6–7 punktus (t. y. buvo aukštos), Kaune buvo 28, o Palangoje – 36 atvejai, kai indekso reikšmės buvo 8 ir didesnės (labai aukštos). Maksimali spinduliuotės indekso reikšmė Kaune ir Palangoje užregistruota birželio 11 d. ir siekė 9,2 punkto.

Klimato elementai

1.4. Bendras ozono kiekis

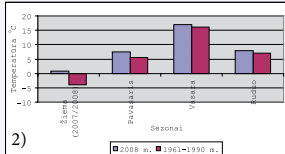
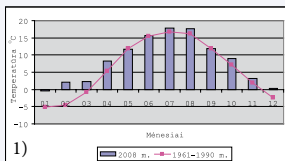
Bendro ozono kiekio kaita 2008 m. vidutinis mėnesio ir daugiamečiai vidurkiai

DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie AM

Vidutinis metinis bendras ozono kiekis 2008 m. sudarė 312 Dobsono vienetų (DV). Jis buvo 4 proc. mažesnis nei 2007 m. ir 7 proc. mažesnis nei daugiamečiai vidurkiai. Kauno meteorologijos stotyje mažiausias bendras ozono kiekis, apie 260 Dobsono vienetų, buvo išmatuotas rudenį, didžiausias, apie 390 Dobsono vienetų, žiemos pabaigoje ir pavasario pradžioje. 2008 m. absoliutus mažiausias bendras ozono kiekis (218 DV) buvo išmatuotas spalį, o absoliutus didžiausias (451 DV) – kovo mėnesį.

Klimato elementai

1.5. Oro temperatūra

- 1) Oro temperatūros kaita 2008 m. ir daugiamečiai vidurkiai;
- 2) Oro temperatūros kaita atskirais sezonais 2008 m. ir daugiamečiai vidurkiai;
- 3) Vidutinės oro temperatūros pasiskirstymas 2008 m.

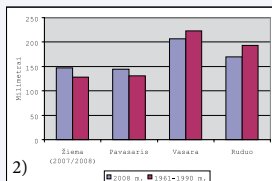
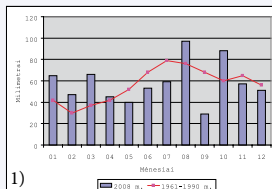

DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie AM

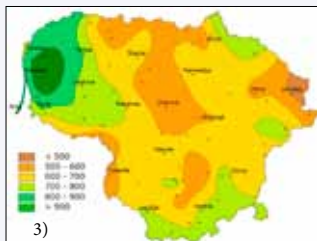
2008 m. vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,3°C (2,1°C aukštesnė už klimato normą – KN, kuri yra 6,2°C). Tai buvo patys šilčiausi metai nuo 1961 m. Tik gegužę ir rugsėjį vidutinė oro temperatūra buvo truputį žemesnė už KN, o kitais mėnesiais – aukštesnė už KN. Neįprastai šilta buvo 2007–2008 m. žiema, o ypač paskutinis jos mėnuo – vasaris. Žiemos vidutinė oro temperatūra buvo 0,9°C, t. y. 4,9°C aukštesnė už KN. Beveik visą žiemą (su trumpomis išimtimis) vyravo šilti ir drėgni Atlanto ciklonų lemiami orų srautai. Pavasaris buvo šiltesnis nei paprastai. Sezono temperatūra buvo 7,4°C (1,9°C viršijo KN). Meteorologinė vasara, kai vidutinė paros temperatūra pakyla aukščiau 15,0°C, Lietuvoje prasidėjo viena savaite, o pajūryje net dviem savaitėm anksčiau nei daugiamečiai terminais (paskutinėmis gegužės dienomis). Vidutinė šio sezono temperatūra buvo 17,1°C (1,0°C aukščiau už KN). Šilčiausia ne tik mėnesio, bet ir šios vasaros diena buvo rugpjūčio 16 d., kai vietomis temperatūra šoktelėjo iki 29–32°C, ir buvo užregistruotas tos dienos absoliutus temperatūros maksimumas. Nepaisant vėsesnės nei įprasta rudens pradžios, šis sezonas buvo 1,0°C šiltesnis už KN (8,0°C).

Klimato elementai

1.6. Kritulių kiekis

- 1) Kritulių kiekio kaita 2008 m. ir daugiamečiai vidurkiai;
- 2) Kritulių kiekio kaita 2008 m. pagal sezonus ir daugiamečiai vidurkiai;
- 3) Kritulių pasiskirstymas 2008 m.

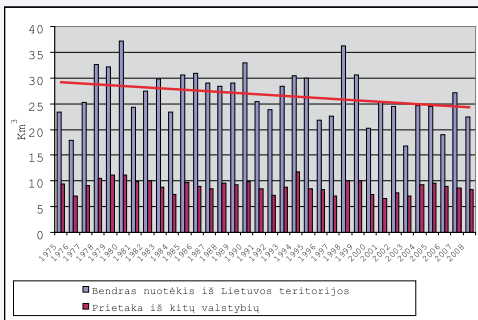

DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie AM

Iškritęs per 2008 m. kritulių kiekis (697 mm) buvo artimas 1961–1990 m. klimato normai (KN), kuri yra 675 mm. Drėgesni nei įprastai buvo 2007–2008 m. žiemos (iškrito 147 mm, arba 17 proc. daugiau, nei KN) ir pavasario (kritulių šiuo laikotarpiu iškrito 151 mm, tai yra 16 proc. daugiau nei KN) laikotarpiai, sausiau buvo vasarą ir rudenį. Vasarą lietaus iškrito 209 mm – 93 proc. KN. 2008 m. buvo stebėtos pavienės smarkios liūtys (liepos 21 d. Druskininkuose per 4 valandas prilijo 54,3 mm) bei vienas stambios krušos atvejis. Pastarasis lokalus stichinis meteorologinis reiškinys birželio 23 d. stebėtas Kauno rajone (pavienių ledėkų skersmuo siekė 28 mm). Rudenį kritulių iškrito 174 mm (90 proc. KN). Mažiau nei pusė normos kritulių iškrito rugsėjo mėnesį, o lapkričio 25-osios naktį užregistruotas vienintelis katastrofinis reiškinys 2008 m. – labai smarkus snygis Nidoje (iškrito 66 mm/12 h, sniego danga išaugo 36-iais cm). Labai drėgni buvo sausio, vasario (apie 1,5 karto viršijo KN) ir kovo (KN viršijo apie 1,8 karto) mėnesiai.

Klimato elementai

1.7. Paviršinio vandens nuotėkis

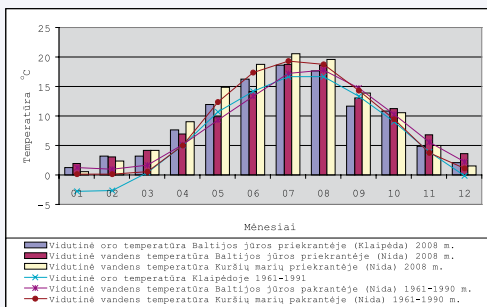
Paviršinio vandens nuotėkis Lietuvoje 1975–2008 m., raudonai pažymėta tendencijos linija

DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie AM

Paviršinio nuotėkio dydis tiesiogiai priklauso nuo meteorologinių sąlygų. 2008 m. buvo nevandeningi, upių nuotėkis buvo apie 10 proc. mažesnis už normą, kuri yra 24,895 km³, nors kritulių kiekis buvo artimas klimato normai. Pastaruosius du dešimtmečius stebima nuotėkio mažėjimo tendencija. Tai vyksta dėl pažemėjusio požeminio vandens lygio ir padidėjusio drėgmės išgaravimo. 2008 m. vidutinė oro temperatūra buvo dviem laipsniais, o išgaravimas maždaug 15 proc. didesnis už normą. Todėl padidėjo upių nusekimas vasarą, kuris tampa vis ryškesnis ir apima vis didesnę šalies teritorijos dalį. 2008 m. upių nusekimas žemiau gamtosauginio debito buvo ne tik kritulių deficitui jautrioje Vidurio Lietuvos žemumoje, bet ir Žemaičių aukštumoje bei šalies rytuose. Dėl klimato šiltėjimo žiemą vis didesnė kritulių dalis iškrenta skystu pavidalu, todėl susidaro plona sniego danga, kuri neretai būna tik fragmentinė, todėl pavasario potvyniai gerokai sumažėjo. 2008 m. žiemą krituliai viršijo normą, tačiau pastovioji sniego danga nesusidarė ir pavasario potvynio beveik nebuvo, jį pakeitė lietaus poplūdis – reiškinys, būdingesnis šiltajam laikotarpiui.

Klimato elementai

1.8. Vandens ir oro temperatūra Baltijos jūroje ir Kuršių mariose

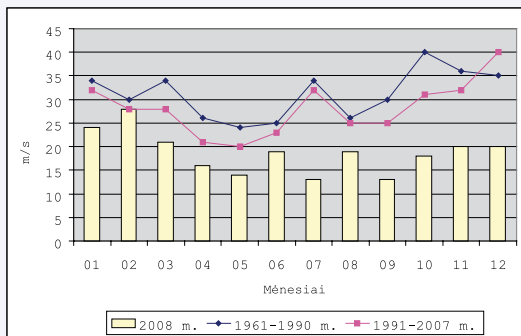
Vidutinė mėnesio vandens ir oro temperatūra Baltijos jūros priekrantėje bei Kuršių mariose 2008 m. ir daugiamėčiai vidurkiai

DUOMENŲ ŠALTINIS: Jūrinių tyrimų centras

2008 m. Baltijos jūros ir Kuršių marių vandens, taip pat ir atmosferos oro pajūryje temperatūra buvo aukštesnė, lyginant su klimatine norma: vandens temperatūros vidurkis buvo apie 1°C, oro – apie 2°C didesni. 2008 m., kaip ir ankstesnieji, yra vieni šilčiausių pastaruoju metu. Vidutinė oro temperatūra pajūryje 2008 m. atskirais mėnesiais ženkliai skyrėsi nuo klimato normos – sausio mėnesį ji buvo 4,1°C, vasario mėnesį – 5,8°C aukštesnė. Aukštesnė už klimato normą 2008 m. buvo ir vandens temperatūra Kuršių mariose – kovo mėnesį 3,5°C, balandžio – 4°C.

Klimato elementai

1.9. Maksimalus vėjo greitis Lietuvos pajūryje

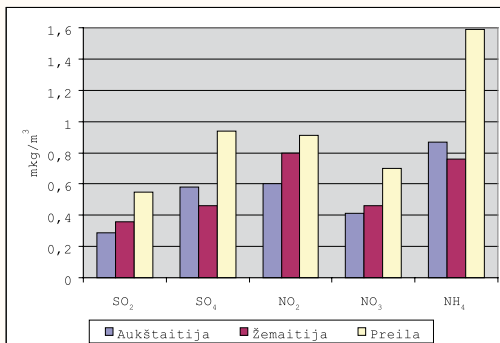

Maksimalus vėjo greitis Lietuvos pajūryje 1961–1990 m., 1991–2007 m. ir 2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie AM

Audras pajūryje sukelia ciklonai judėdami iš Atlanto vandenyno į rytus: per Skandinaviją, centrinę bei šiaurinę Baltiją. Cikloninė veikla suaktyvėja šaltuoju metų laiku, kai padidėja oro temperatūros skirtumai virš vandenyno ir žemyno. 2008 m. aktyvi cikloninė veikla buvo sausio mėn. pabaigoje ir vasario mėn. trečioje dekadėje. Sausio 25–26 d. pajūryje iki 22–24 m/s sustiprėjo pietvakarių-vakarų vėjas, naktį iš vasario 22 d. į 23 d. pūtė stichinis vėjas – 28 m/s (pavojingas vėjas yra tada, kai jo greitis siekia 15–27 m/s, stichinis – 28–32 m/s, katastrofinis – 33 m/s ir smarkesnis). Vėlesniais pavasario ir vasaros mėnesiais bei rudens pradžioje pajūryje stipresnių nei 20 m/s vėjų nebuvo. Vėlų rudenį ciklonai virš Baltijos vėl suaktyvėjo, lapkričio 14–20 d. truko ilgiausia metų audra. Jos metu vėjo stiprumas buvo 15–19 m/s. Lyginant su daugiametiais duomenimis, 2008 m. buvo ramūs. Stipresnis nei 15 m/s vėjas pūtė 41 d. 1971–2007 m laikotarpiu tokio stiprumo vėjas vidutiniškai pūsdavo 61 d. 20 m/s ir stipresnis vėjas 2008 m. pūtė 6 d., o daugiametis vidurkis yra 17 d. per metus.

2.1. Foninis atmosferos oro užterštumas

Atmosferos teršalų metų vidutinės koncentracijos 2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

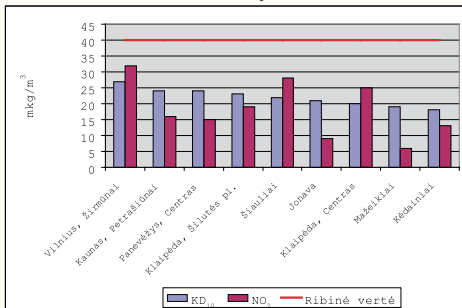
Atmosferos užterštumas sieros ir azoto junginiais siejamas su rūgštėjimo ir eutrofikacijos procesais gamtinėse ekosistemose ir bendru oro užterštumu. Atmosferos užterštumo lygį virš Lietuvos lemia ne tik šių teršalų emisijos iš vietinių taršos šaltinių, bet ir kartu su oro masių judėjimu susijusios teršalų pernašos iš Vakarų Europos ir Skandinavijos.

Lietuvoje foninis atmosferos užterštumas matuojamas Aukštaitijos, Žemaitijos ir Preilos integruoto monitoringo stotyse nuo 1994 m. Surinkti duomenys rodo, kad sąlyginai didesni teršalų kiekiai atmosferos ore yra fiksuojami Preilos stotyje – tai siejama su vyraujančiais oro masių srautais, atnešančiais teršalus iš kitų Europos šalių. Tačiau bendras foninis oro užterštumas išlieka nedidelis.

Oras

2.2. Pagrindinių oro teršalų vidutinės metinės koncentracijos labiausiai teršiamose Lietuvos miestų vietose

Vidutinės metinės KD₁₀ ir NO₂ koncentracijos labiausiai užterštose Lietuvos miestų vietose 2008 m.

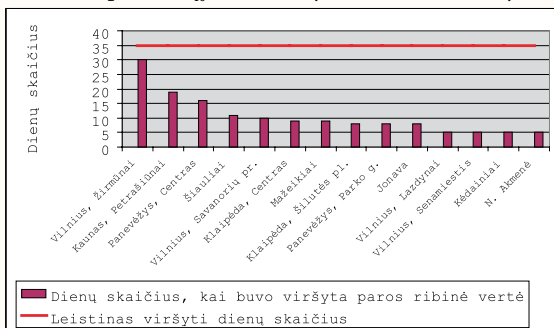
DUOMENŲ ŠALTINIS: *Aplinkos apsaugos agentūra*

2008 m. kietųjų dalelių (KD₁₀), azoto dioksido (NO₂), benzeno ir švino vidutinės metinės koncentracijos Lietuvos miestų ore neviršijo nustatytų ribinių verčių. Kaip ir ankstesniais metais, didesnės teršalų koncentracijos užfiksuotos didžiuosiuose miestuose prie intensyvesnio eismo gatvių. Palyginus su 2007 m., Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje ir Kėdainiuose vidutinė metinė KD₁₀ koncentracija sumažėjo, kituose miestuose išliko nepakitusi. Azoto dioksido metinis vidurkis šiek tiek padidėjo Vilniuje, Klaipėdoje ir Kėdainiuose, sumažėjo Kaune, Jonavoje ir Mažeikiuose, kitur nepasikeitė. Benzeno koncentracija, kuri buvo matuota Vilniuje, Klaipėdoje ir Kėdainiuose, sumažėjo, o švino koncentracijos vertės miestų aplinkos ore beveik nepasikeitė.

2003–2008 m. duomenys rodo, kad labiausiai teršiamose šalies miestų vietose pastebimas pagrindinių oro teršalų koncentracijų mažėjimas.

2.3. Vidutinės paros KD_{10} koncentracijos ribinės vertės viršijimai

Dienų, kai buvo viršyta KD_{10} koncentracijos paros ribinė vertė, skaičius 2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

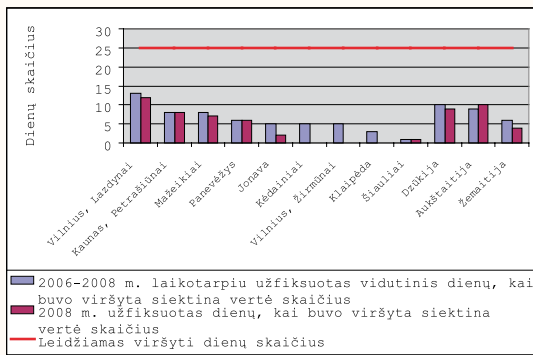
Lyginant su ankstesniais metais, 2008 m. oro užterštumas kietosiomis dalelėmis (KD_{10}) šalies miestuose buvo mažesnis. Dienų skaičius, kai buvo viršyta KD_{10} paros ribinė vertė (50 mkg/m^3) nė vienoje stotyje neviršijo leidžiamos 35 dienų per metus ribos. Oro užterštumo kietosiomis dalelėmis sumažėjimą 2008 m. galėjo įtakoti savivaldybių pastangos tvarkyti ir švarinti gatves, reguliuoti transporto srautus, tačiau didžiausią įtaką tam turėjo palankios meteorologinės sąlygos – 2007 m. beveik 100 dienų oro sąlygos buvo nepalankios teršalų išsisklaidymui, o 2008 m. tokių dienų skaičius neviršijo 70. Tai ir galėjo lemti oro užterštumo sumažėjimą.

Vertinant 2003–2008 m. duomenis, Lietuvos miestų ore pastebimas KD_{10} koncentracijų mažėjimas, tačiau oro užterštumas kietosiomis dalelėmis vis dar išlieka viena svarbiausių aplinkos oro užterštumo problemų.

Oras

2.4. 8 val. O₃ koncentracijos siektinos vertės viršijimai

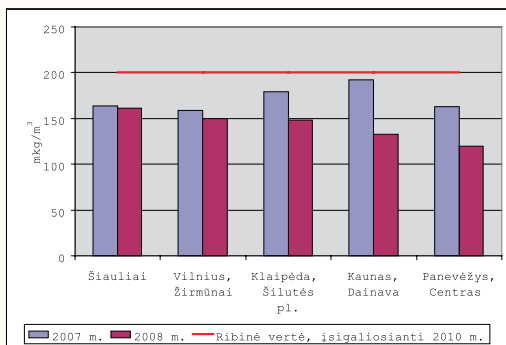
Dienų skaičius, kai buvo viršyta siektina ozono koncentracijos vertė

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

Dėl ozono (O₃) susidarymo aplinkos ore ypatumų, didžiausia šio teršalo koncentracija paprastai stebima priemiesčiuose ar kaimo vietovėse, atokiau nuo kitų teršalų, ypač azoto dioksido, išmetimų šaltinių. 2008 m. šiltojo sezono metu ozono koncentracija buvo aukštesnė nei 2007 m. Tačiau siektina šio teršalo koncentracijos aplinkos ore vertė – 120 mg/m³ per parą, kuri neturi pasikartoti daugiau kaip 25 d. per metus. 2008 m. metinis bei vidutinis viršijimų skaičius, nustatytas 2006–2008 m. laikotarpiu, buvo mažesnis nei 25 dienos. Daugiausia siektinos vertės viršijimų 2008 m. buvo nustatyta Vilniuje, Lazdynų stotyje (13 d.), įrengtoje atokiau nuo intensyvaus eismo gatvių, ir Aukštaitijoje (9 d.) bei Dzūkijos regione (10 d.) kaimo vietovėse įrengtose stotyse.

2.5. 1 val. NO₂ koncentracijos ribinės vertės viršijimai

Maksimalios 1 valandos NO₂ koncentracijos pokyčiai 2007–2008 m.

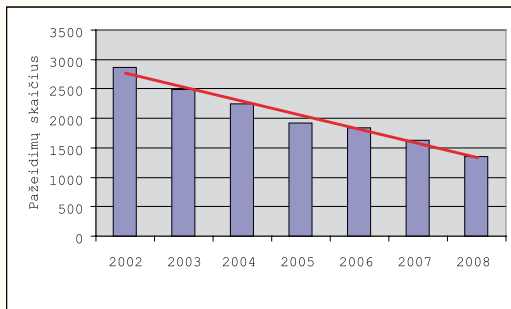
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2008 m. nustatytos maksimalios azoto dioksido (NO₂) koncentracijos vertės miestų ore neviršijo nei tais metais galiojusios normos (222 mkg/m³), nei 2010 m. įsigaliosiančios ribinės vertės (200 mkg/m³). Didžiausios šio teršalo koncentracijos paprastai stebimos transporto grūsčių metu prie intensyvaus eismo gatvių, nes transporto sektorius yra vienas pagrindinių aplinkos oro taršos azoto dioksidu šaltinių. Tačiau per pastaruosius dvejus metus, net esant nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms, neužfiksuota nei vieno NO₂ ribinės vertės viršijimo. Penkerių metų periodo oro monitoringo duomenys rodo NO₂ koncentracijos mažėjimo tendenciją.

Oras

2.6. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atmosferos sektoriuje

Nustatytų aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų atmosferos sektoriuje skaičiaus kaita 2002–2008 m., raudonai pažymėta tendencijos linija

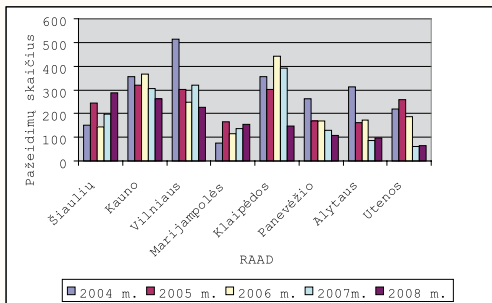
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

2008 m. išaiškinta daugiau kaip 17 tūkstančių aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų pažeidimų. Iš jų apie 7,8 proc. pažeidimų (1346) nustatyti atmosferos sektoriuje. Nuo 2002 m. stebimą pažeidimų atmosferos sektoriuje mažėjimą lėmė dažnesnis stambių bei potencialiai taršių ūkinės veiklos objektų tikrinimas ir šiuurškščių pažeidimų prevencija. Už aplinkosauginių reikalavimų pažeidimus atmosferos sektoriuje 2008 m. buvo skirta baudų daugiau kaip už 170 tūkstančius litų ir paskaičiuota aplinkai padaryta žala už 36 tūkstančius litų.

Oras

2.6.1. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atmosferos sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose

Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose regionų aplinkos apsaugos departamentuose (RAAD) 2004–2008 m.

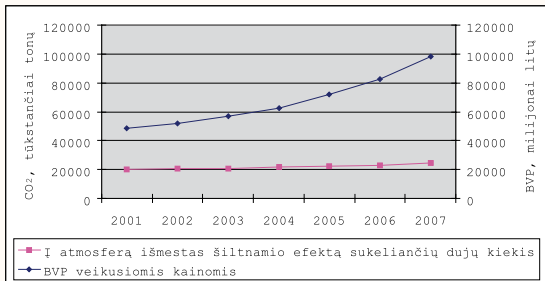
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

Daugiausia aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų atmosferos sektoriuje nustatoma tuose regionuose, kur yra sutelkta daugiausia ūkio objektų. 2008 m. didžiausias pažeidimų skaičius nustatytas Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento (RAAD) ir Kauno RAAD teritorijose. Mažiausia tokių pažeidimų užfiksuota Utenos RAAD teritorijoje. 2008 m. užfiksuotų pažeidimų skaičius, lyginant su 2007 m., gerokai sumažėjo Klaipėdos RAAD, tačiau Šiaulių RAAD teritorijoje – padidėjo. Vertinant 2004–2008 m. duomenis stebimas aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų atmosferos sektoriuje mažėjimas, tiksliai Šiaulių ir Marijampolės regionuose šių pažeidimų skaičius auga trečius metus iš eilės.

	Šiaulių regionas	Kauno regionas	Vilniaus regionas	Marijampolės regionas	Klaipėdos regionas	Panevėžio regionas	Alytaus regionas	Utenos regionas	
---	------------------	----------------	-------------------	-----------------------	--------------------	--------------------	------------------	-----------------	---

Oras

2.7. Į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir BVP kaita

Į atmosferą išmesto šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir bendrojo vidaus produkto (BVP) kaita 2001–2007 m.

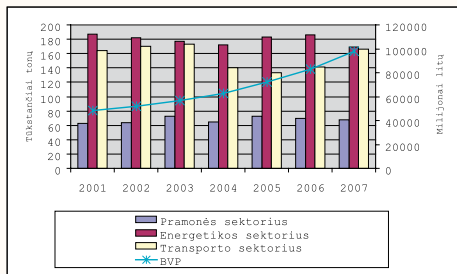
DUOMENŲ ŠALTINIS: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Aplinkos ministerija

Augant šalies ekonomikai ir didėjant energijos poreikiui, palaipsniui didėja ir išmetamas į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis. Per 2001–2007 m. jų kiekis padidėjo 22 proc. (lyginant su 2001 m.). Šalies bendras vidaus produktas per tuos metus išaugo 101 proc. (2001m. kainomis). Įvertinus per 2001–2007 m. laikotarpį išaugusius vidutinius metinius šiltnamio efektą sukeliančių dujų (4 proc.) ir bendrojo vidaus produkto (8 proc.) augimo tempus, galima teigti, kad išmetimų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis didėjo dvigubai lėčiau nei augo ekonomika.

Oras

2.8. Pramonės, energetikos ir transporto sektorių išmetamų į atmosferą teršalų kiekio ir BVP kaita

Pramonės, energetikos ir transporto sektorių išmetamų į atmosferą teršalų kiekio ir BVP kaita 2001–2007 m.

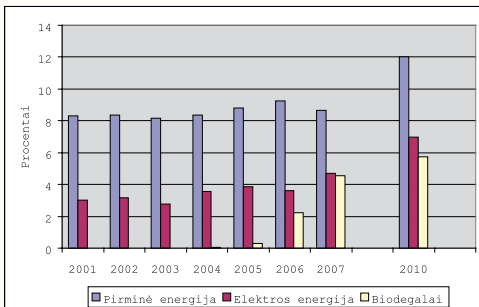
DUOMENŲ ŠALTINIS: Statistikos departamentas prie LR Vyriausybės, Aplinkos ministerija

Bendras išmetamų į atmosferą teršalų kiekis nuo 2005 m. nežymiai auga. Atskirų ūkio sektorių į atmosferą išmetamų teršalų kiekis kito nevienodai: pramonės sektoriuje tarša, lyginant su 2005 m., mažėjo, o transporto sektoriuje dėl degalų sąnaudų augimo – padidėjo, taip pat padidėjo ir transporto išmetamų teršalų kiekis. Įvertinant tai, kad, lyginant su 2006 m., BVP 2007 m. išaugo apie 19 proc., o išmestų į atmosferą teršalų kiekis padidėjo apie 2 proc., galima teigti, kad nustatytas darnaus vystymosi tikslas – užtikrinti, jog taršos augimas būtų dvigubai mažesnis nei ekonomikos augimas, pasiektas.

Oras

2.9. Iš atsinaujinančių išteklių pagamintos elektros energijos, pirminės energijos ir biodegalų kiekis

Iš atsinaujinančių išteklių pagamintos pirminės energijos, elektros energijos ir biodegalų augimas 2001–2007 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Ūkio ministerija

Iš atsinaujinančių išteklių pagamintos energijos kiekis nuolat auga. 2007 m. pagamintos energijos balanse apie 8,7 proc. pirminės energijos, 4,7 proc. elektros energijos ir 4,6 proc. biodegalų pagaminta iš atsinaujinančių išteklių. Jei energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių išlaikys dabartinį augimo tempą, kad pavyks pasiekti 2010 m. planuojamus tikslus: iš atsinaujinančių šaltinių gaminti 12 proc. pirminės energijos, 7 proc. elektros energijos ir 5,75 proc. biodegalų.

Vanduo

3.1. Upių vandens kokybės atitiktis normoms pagal bendrųjų cheminių parametų vidutines metines vertes

Upių vandens kokybės atitiktis normoms valstybinio monitoringo vietose pagal bendrojo azoto, amonio azoto, nitratų, bendrojo fosforo, fosfatų vidutines koncentracijas ir BDS, vertes 2007 m. (raudona spalva pažymėta tyrimo vieta, kurioje nustatytas DLK viršijimas bent pagal vieną parametą)

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

Vertinant upių vandens kokybę intensyvaus monitoringo vietose, kuriose vandens kokybės tyrimai atliekami kiekvienais metais, nustatyta, kad 2007 m., lyginant su 2006 m., monitoringo vietų, kuriose vanduo švarus buvo 6 proc. daugiau. Nepaisant to, 2007 m. net 42 proc. intensyvaus monitoringo vietų buvo nustatytos didesnės nei 2006 m. bendrojo azoto koncentracijos, kurių padidėjimas kai kur siekė net iki 3,6 karto, be to, net 39 proc. (t. y. 7 proc. daugiau nei praeitais metais) monitoringo vietų bendrojo azoto vertės viršijo didžiausią leidžiamą koncentraciją (DLK). Tai galėjo nulėmti 2007 m., lyginant su 2006 m., net 44 proc. didesnis bendras metinis vandens nuotėkis, dėl ko su lietaus vandenimis iš žemdirbystės laukų į upes buvo išplauta daugiau azoto junginių. Didžiausios azoto ir fosforo junginių koncentracijos nustatytos ekstensyvaus monitoringo vietose intensyvios žemdirbystės rajonuose, organinių medžiagų – žemiau gyvenviečių, neturinčių centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų.

Vanduo

3.2. Upių vandens kokybės atitiktis normoms pagal pavojingų medžiagų vidutines metines koncentracijas

Upių vandens kokybės atitiktis normoms valstybinio monitoringo vietose pagal pavojingų medžiagų (sunkieji metalai, chlorinti organiniai junginiai, polikliniai organiniai junginiai) vidutines koncentracijas 2007 m. (raudona spalva pažymėta tyrimo vieta, kurioje nustatytas DLK viršijimas bent pagal vieną parametą)

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2007 m. 20 upių tyrimų vietų buvo tirta vandens būklė dėl taršos pavojingomis medžiagomis. Daugelyje monitoringo vietų buvo rastos didelės vienkartinės koncentracijos švino, šešiavalenčio chromo, cinko, vario ir nikelio. Tačiau vertinant pagal vidutines metines sunkiųjų metalų koncentracijas, nustatyta, kad didžiausios leidžiamos koncentracijos (DLK) buvo viršytos: švino – 2,9 karto Neryje aukščiau Kauno (14,35 mkg/l) ir 2,2 karto Nevėžyje aukščiau Raudondvario (10,8 mkg/l), cinko – 1,9 karto Nemune aukščiau Rusnės (192,25 mkg/l), šešiavalenčio chromo – Nemune ties Pagėgiais (1,08 mkg/l). Vertinant upių vandens kokybę pagal sunkiuosius metalus negalima vienareikšmiškai įvardinti, kad 2007 m. vandens užterštumas sunkiaisiais metalais padidėjo, kadangi metalų DLK viršijimai buvo nustatyti ir 2002, ir 2005 metais. Kitos pavojingos medžiagos vandenyje buvo randamos retai ir jų koncentracija neviršijo DLK.

Vanduo

3.3. Ežerų ir tvenkinių vandens kokybės atitiktis normoms pagal bendrojo fosforo ir fosfatų vidutines metines koncentracijas

Ežerų ir tvenkinių vandens kokybės atitiktis normoms valstybinio monitoringo vietose pagal bendrojo fosforo ir fosfatų vidutines koncentracijas 2007 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2007 m. buvo tirti 56 ežerai ir 14 tvenkinių, iš viso 70 monitoringo vietų, 2006 m. monitoringas buvo vykdomas tik 20 ežerų ir 3 tvenkiniuose. Tyrimai parodė, kad 2007 m. fosforo junginių – pagrindinių veiksnių, skatinančių intensyvių dumblių augimą ir eutrofikaciją – koncentracija daugelyje (90 proc.) vandens telkinių buvo mažesnė už didžiausią leidžiamą koncentraciją (DLK). Tačiau Ginkūnų ir Pilvės-Vabalkšnės tvenkiniuose bendrojo fosforo vidutinė metinė koncentracija viršijo DLK atitinkamai 1,7 ir 2 kartus, Talkšos ežere – 1,2 karto, Amalvo ežere – 2,5 karto, o Babruko ežere ji siekė net 13 kartų, jame taip pat nustatyta 12 kartų leidžiamą vertę viršijanti fosfatų koncentracija. Šie vandens telkiniai yra paveikti praeities taršos iš šalia jų esančių miestų ir todėl yra uždumblėję. Minėti vandens telkiniai nebuvo tirti 2006 m., tačiau palyginus 13 ežerų, kurie buvo tirti ir 2007 m., ir 2006 m., vandens kokybę pagal bendrojo fosforo ir fosfatų koncentracijas, matyti, kad jų būklė išliko gera ir fosforo junginių koncentracijos neviršijo DLK.

Vanduo

3.4. Chlorofilo *a* koncentracijos pokyčiai ežeruose

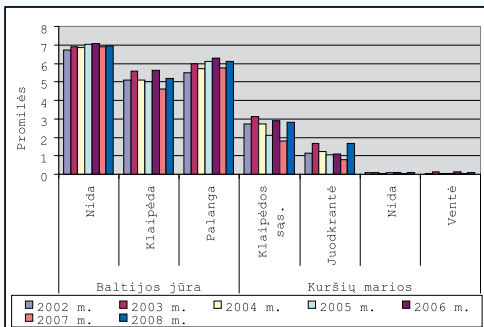
Ežerų ir tvenkinių trofiškumas pagal vidutinę metinę chlorofilo *a* koncentraciją 2007 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: *Aplinkos apsaugos agentūra*

Iš 2007 m. tirtų 56 ežerų ir 14 tvenkinių 64 proc. vandens telkinių buvo mezotrofiniai (švarūs, vidutiniškas maisto medžiagų kiekis, didžiausia rūšių ir bendrijų įvairovė), 30 proc. – eutrofiniai (daug biogeninių medžiagų, gausi vandens augalija) ir 6 proc. – hipertrofiniai, kuriuose buvo nustatytos didelės biogeninių medžiagų koncentracijos (Amalvo, Babruko, Rimiečio ežerai ir Pilvės–Vabalkšvės tvenkinys). Oligotrofinių vandens telkinių nebuvo nustatyta. Palyginus vandens telkinių, tirtų 2006 ir 2007 m., būklę, paaiškėjo, kad Kauno marių ir Vilko ežero būklė pagerėjo, trofiškumo lygis pasikeitė atitinkamai iš hipertrofinio į eutrofinį (vidutinė metinė chlorofilo *a* koncentracija sumažėjo nuo 35,68 mg/l iki 20,38 mg/l) ir iš eutrofinio į mezotrofinį (vidutinė metinė chlorofilo *a* koncentracija sumažėjo nuo 11,5 mg/l iki 9,1 mg/l). Rubikių ežero trofinė būklė pablogėjo ir iš mezotrofinės tapo eutrofine (vidutinė metinė chlorofilo *a* koncentracija padidėjo nuo 6,4 mg/l iki 10,2 mg/l).

3.5. Kuršių marių ir Baltijos jūros priekrantės vandens druskingumas

Baltijos jūros priekrantės ir Kuršių marių vandens druskingumas 2002–2008 m.

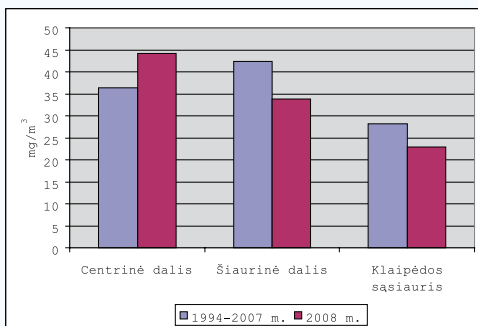
DUOMENŲ ŠALTINIS: Jūrinių tyrimų centras

Druskingumo lygis Baltijos jūroje 2008 m. nesiskyrė nuo buvusio anksčiau ir pastaraisiais metais mažai kito. Priekrantėje pavasarį (kovas, balandis), kai marių vanduo teka į jūrą, gėlas vanduo susimaišo su jūriniu ir druskingumas sumažėja. Tačiau kitais metų laikais druskingas jūrinis vanduo gan dažnai skverbiasi Klaipėdos sąsiaurio kanalu gilyn į marias ir dažnai pasiekia Juodkrantę. Liepos, rugpjūčio, spalio ir lapkričio mėnesiais ties Juodkrante vidutinės druskingumo vertės buvo nuo 3 iki >4 promilių. Didesnės nei 5 promilių druskingumo vertės ties Juodkrante stebėtos 62 dienas, 2007 m. tokių dienų buvo 27. Mažo druskingumo (0,5–5 promilės) vanduo stebėtas 94 d., 2007 m. – 54 dienas. Druskingumo pokyčių prie Nidos ir Ventės nepastebėta.

Vanduo

3.6. Chlorofilo *a* koncentracijos pokyčiai Kuršių mariose

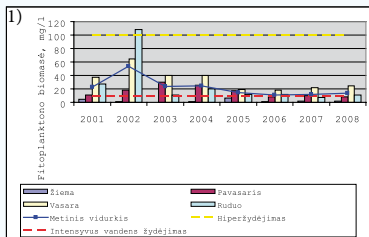
Chlorofilo *a* kiekio kitimo tendencija Kuršių marių atskirose akvatorijose 1994–2007 m. ir 2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Jūrinių tyrimų centras

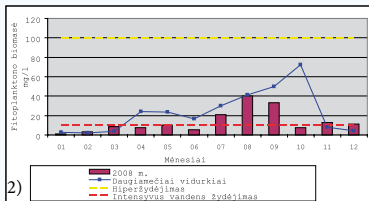

2008 m. didžiausios chlorofilo *a* vertės buvo išmatuotos rudens sezono metu – rugsėjo mėn. Maksimalus chlorofilo *a* kiekis buvo nustatytas šiaurinėje Kuršių marių dalyje. Lyginant su ankstesniais metais pastebima, kad nuo 2003 m. hipereutrofikacija mažėja visose Kuršių mariose. Palyginus 2008 m. vidutines chlorofilo *a* kiekio reikšmes su daugiamečiais vidurkiais (1994–2007 m.) stebimas nežymus chlorofilo *a* kiekio padidėjimas centrinėje marių dalyje, o Klaipėdos sąsiauryje bei šiaurinėje dalyje – chlorofilo *a* kiekio sumažėjimas.

3.7. Fitoplanktono kiekis ir biomasė Kuršių mariose

1) Fitoplanktono biomasės pokyčiai Kuršių mariose 2001–2008 m.;

2) Fitoplanktono biomasės pokyčiai skirtingais 2008 m. mėnesiais

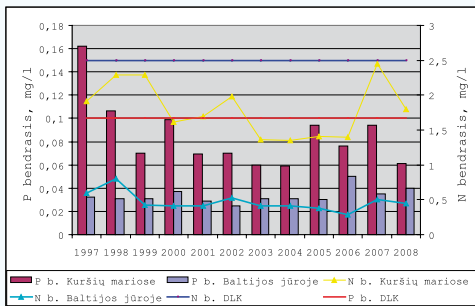
DUOMENŲ ŠALTINIS: Jūrinių tyrimų centras

2008 m. Kuršių mariose vidutinė fitoplanktono biomasė lyginant su 2001–2004 m. sumažėjo 4 kartus, o lyginant su 2005–2007 m. – beveik nepakito. 2008 m. birželio-rugsėjo mėnesiais fitoplanktono biomasė (apie 24 mg/l) buvo 2–3 kartus didesnė nei kitu metų laiku ir atitiko intensyvaus vandens žydėjimo lygį (kai biomasė didesnė nei 10 mg/l). 2008 m. intensyvioji vegetacijos periodas truko nuo liepos iki rugsėjo mėnesio, o didžiausia (40 mg/l) vidutinė mikrodumблиų biomasė buvo nustatyta rugpjūčio mėnesį. Ankstesniais tyrimų metais intensyvus dumблиų vystymasis prasidėdavo rugpjūčio mėnesį ir tęsdavosi iki rudens pradžios. Didžiausias (72 mg/l) biomasės vidurkis 2001–2007 m. būdavo spalio mėnesį. Tačiau intensyvus vandens žydėjimo lygis buvo nustatomas jau balandžio mėnesį. Intensyviuoju vegetacijos periodu daugiau nei 50 proc. vidutinės fitoplanktono biomasės sudarė potencialiai toksiškos melsvabakterių rūšys *Aphanizomenon flos-aquae*. Šios rūšies gausumo metinė tendencija, kaip ir bendros fitoplanktono biomasės, yra mažėjanti. 2001–2008 m. tyrimų rezultatai parodė, kad fitoplanktono sudėtyje gausumu pasižymi kita toksiškos melsvabakterių rūšis *Planktothrix agardhii*, kurios kiekis bendroje biomasėje sudaro apie 20 proc.

Vanduo

3.8. Biogeninių medžiagų koncentracijos Kuršių mariose ir Baltijos jūroje

Bendrojo fosforo (P b.) ir bendrojo azoto (N b.) vidutinių koncentracijų Kuršių mariose ir Baltijos jūroje kitimo dinamika žiemą 1997–2008 m.

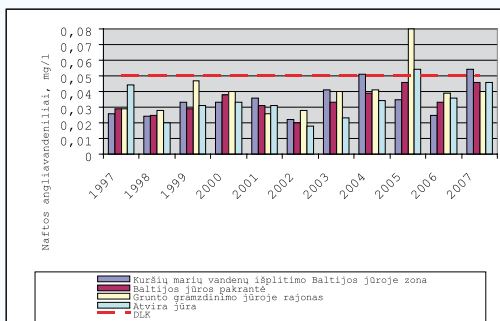
DUOMENŲ ŠALTINIS: Jūrinių tyrimų centras

2008 m. žiemą Kuršių mariose vidutinė bendro azoto koncentracija (1,8 mg/l) buvo lygi vidutinei daugiamečiai žiemos koncentracijai. Baltijos jūros pakrantėje vidutinė bendrojo azoto koncentracija (0,45 mg/l) žiemą buvo 4 kartus mažesnė nei Kuršių mariose ir artima vidutinei daugiamečiai (0,47 mg/l).

Vidutinė daugiamečių bendrojo fosforo koncentracija Kuršių mariose žiemą – 0,085 mg/l, o 2008 m. ji buvo 0,061 mg/l. Baltijos jūros pakrantėje bendrojo fosforo koncentracijos buvo mažesnės nei Kuršių mariose. 2007 m. ir 2008 m. žiemą atliktų tyrimų metu bendrojo fosforo vidutinė koncentracija Baltijos jūros pakrantėje buvo atitinkamai 0,035 ir 0,040 mg/l – artima vidutinei pastarojo dešimtmečio koncentracijai (0,033 mg/l).

3.9. Naftos angliavandenilių koncentracijos Baltijos jūroje

Naftos angliavandenilių vidutinės koncentracijos Baltijos jūros vandenyje 1997–2007 m.

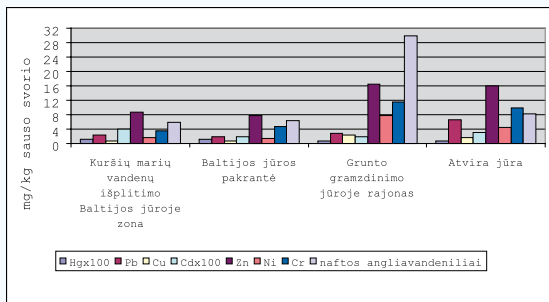
DUOMENŲ ŠALTINIS: Jūrinių tyrimų centras

Naftos angliavandenilių koncentracijos Baltijos jūros vandenyje pastaruosius metus mažai kito, o grunto gramzdinimo jūroje rajone užterštumas naftos produktais didėjo. Didžiausią leistiną koncentraciją (DLK) viršijančios naftos angliavandenilių koncentracijos buvo fiksuojamos epizodiškai visoje Lietuvai priklausančioje Baltijos jūros akvatorijoje, taip pat Kuršių marių vandenų išplitimo zonoje naftos angliavandenilių vidutinė metinė koncentracija viršijo DLK. Tačiau vidutinės metinės naftos angliavandenilių koncentracijos Baltijos jūros pakrantėje, grunto gramzdinimo jūroje rajone bei atviroje jūroje DLK nesiekė. 2007 m. užterštumas naftos produktais visose Baltijos jūros akvatorijose buvo didesnis, lyginant su 2006 m.

Vanduo

3.10. Naftos angliavandenilių ir sunkiųjų metalų vidutinės koncentracijos Baltijos jūros dugno nuosėdose

Sunkiųjų metalų ir naftos angliavandenilių vidutinės koncentracijos Baltijos jūros atskirų akvatorijų dugno nuosėdose 2008 m.

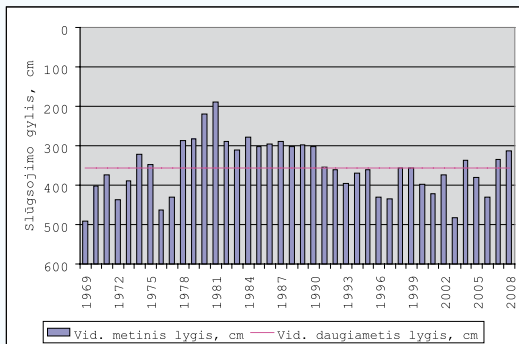
DUOMENŲ ŠALTINIS: Jūrinių tyrimų centras

Naftos angliavandenilių koncentracijos Baltijos jūros dugno nuosėdose gana stabilios, tačiau 2007 m. rugpjūčio mėn. jų koncentracijos pakilo iki viršijančių pirmą užterštumo klasę (20 mg/kg sauso svorio). Ribinė pirmos užterštumo klasės vertė buvo viršyta grunto gramzdinimo jūroje rajone – vidutinė naftos angliavandenilių koncentracija šioje vietoje siekė 30 mg/kg sauso svorio.

2008 m. Baltijos jūros dugno nuosėdų užterštumas sunkiaisiais metalais (Hg, Pb, Cu, Cd, Zn, Ni, Cr) buvo nežymus. Kiek didesnės sunkiųjų metalų koncentracijos nustatytos grunto gramzdinimo jūroje rajone bei atviroje jūroje, tačiau tiriant dugno nuosėdas nei vieno metalo koncentracija neviršijo švariausios – pirmos – klasės grunto užterštumo ribos.

3.11. Gruntinio vandens išteklių balansas

Gruntinio vandens slūgsojimo gylio pokyčiai 1969–2008 m.

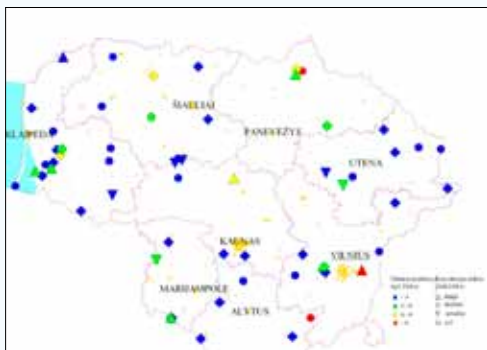
DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos geologijos tarnyba

Nors vakariniuose šalies rajonuose molingose nuogulose gruntinio vandens lygio režime pastebimos teigiamos tendencijos, tačiau daugelyje šalies rajonų gruntinio vandens paviršius 2008 m. dažniausiai buvo nuo keliolikos centimetrų iki 0,5 metro giliau nei praėjusiais metais, o lygių režimas charakterizuojamas ilgai trunkančiu (6–9 mėn.) lygių žemėjimu. Ypač išsiskyrė šiltasis metų laikotarpis (gegužės–spalio mėnesiai), kai gruntinio vandens ištekliai mažėjo itin intensyviai. Atsinaujinantys gruntinio vandens ištekliai 2008 m. sudarė 123,1 m³/s ir buvo mažesni už 2007 m. išteklius ir mažesni už vidutinius daugiamečius, kurie yra 138 m³/s.

Vanduo

3.12. Požeminio vandens kokybė

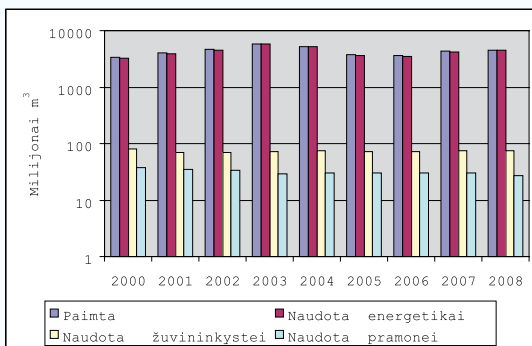
Požeminio vandens kokybė ir jos pokyčiai 2004–2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos geologijos tarnyba

Požeminio vandens monitoringo duomenys charakterizuoja gruntinio vandens, besiformuojančio skirtingose gamtinėse ir antropogeninės apkrovos sąlygose, cheminę sudėtį ir kokybę. Nitratų koncentracija gruntiniame vandenyje tiesiogiai priklauso nuo antropogeninės apkrovos intensyvumo. Vidutinė nitratų koncentracija 2008 m. urbanizuotoje aplinkoje buvo 33 mg/l, dirbamose žemėse – 15,7 mg/l, pievose ir ganyklose 2,3 mg/l, o natūralaus gamtinio fono – 1,9 mg/l. Nitratų koncentracijos, viršijančios didžiausią leistiną (50 mg/l), fiksuotos 3 stebėjimo vietose iš 63 ir dar 4 buvo arti šios ribos (>38 mg/l). Per 5 metų laikotarpį nitratų koncentracijos didėjimo tendencija stebima 6, mažėjimo – 7 stebėjimo vietose, o didžiojoje dalyje kaita yra nežymi. Nitratų koncentracijos kaita gruntiniame vandenyje sietina su žemėnaudos intensyvumo pasikeitimu, tačiau požemyje pasikeitimai vyksta lėtai ir atspindi pokyčius, įvykusius prieš 5–10 metų.

3.13. Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas

Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas 2000–2008 m.

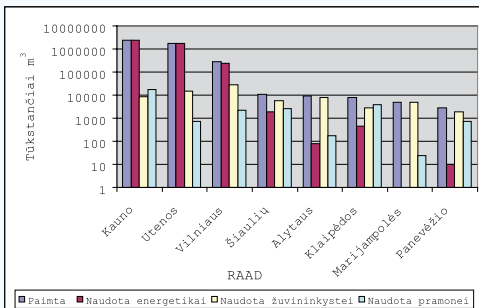
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2008 m. iš aplinkos paimta 4548 mln. m³ paviršinio vandens – 178,3 mln. m³ daugiau nei 2007 m. Labiausiai paimamo paviršinio vandens kiekio pokyčius nulemia jo sunaudojimas energetikos reikmėms. 2008 m. Kruonio HAE, Ignalinos AE ir Lietuvos elektrinė bendrai paėmė apie 98 proc. viso iš aplinkos paimto paviršinio vandens kiekio (180 mln. m³ (tai sudaro apie 4 proc.) daugiau nei 2007 m.). Žuvininkystės poreikiams sunaudoto paviršinio vandens kiekis nuo 2004 m. kinta mažai, o pramonės sektoriuje paviršinio vandens suvartojimas dėl gamybos apimčių mažėjimo ir gamybos technologijos pokyčių nuo 2000 m. nuolat mažėjo ir 2008 m. tesiekė apie 71 proc. 2000 m. lygio.

Vanduo

3.13.1. Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas atskiruose Lietuvos regionuose

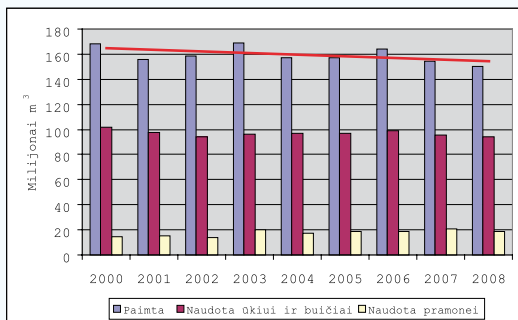
Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas atskiruose Lietuvos regionuose

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2008 m. daugiausia paviršinio vandens iš aplinkos buvo paimta Kauno regione (24789 mln. m³), mažiausiai – Panevėžio (2,7 mln. m³). Didžiausias paviršinio vandens suvartojimas pastebimas tuose Lietuvos regionuose, kuriuose veikia stambiausios šalies elektrinės bei plačiausiai išvystyta žuvininkystė – Vilniaus, Utenos ir Kauno regionuose. Juose 2008 m. bendrai paimta 99 proc. viso paviršinio vandens. Mažiausias paviršinio vandens poreikis yra Marijampolės ir Panevėžio regionuose.

	Kauno regionas	Utenos regionas	Vilniaus regionas	Šiaulių regionas	Alytaus regionas	Klaipėdos regionas	Marijampolės regionas	Panevėžio regionas	
---	----------------	-----------------	-------------------	------------------	------------------	--------------------	-----------------------	--------------------	---

3.14. Požeminio vandens paėmimas ir naudojimas

Požeminio vandens paėmimas ir naudojimas 2000–2008 m., raudona spalva pažymėta vandens paėmimo tendencijos linija.

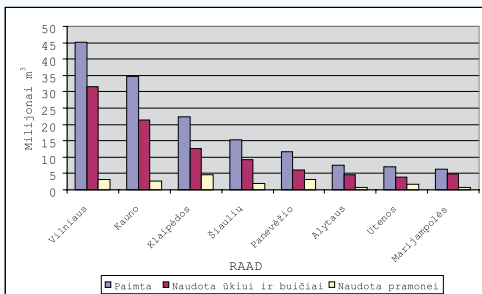
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2008 m. iš aplinkos buvo paimta 150 mln. m³ požeminio vandens – 4,6 mln. m³ mažiau nei 2007 m. 2000–2008 m. duomenys rodo nežymią požeminio vandens paėmimo mažėjimo tendenciją. 2007–2008 m. požeminio vandens paėmimas mažėjo vandens tiekimo įmonėms mažinant vandens nuostolius, ir 2007 m. pasikeitus reikalavimams sumažėjo už paimtą požeminį vandenį atsiskaitančių įmonių. Šie pasikeitimai įtakojo apskaitomo požeminio vandens vartojimo sumažėjimą. Pramonės sektoriuje požeminio vandens sunaudojimas 2008 m., lyginant su 2007 m., sumažėjo 2,1 mln. m³ dėl gamybinių apimčių mažėjimo.

Vanduo

3.14.1. Požeminio vandens paėmimas ir naudojimas atskiruose Lietuvos regionuose

Požeminio vandens paėmimo ir naudojimo dinamika atskiruose Lietuvos regionuose

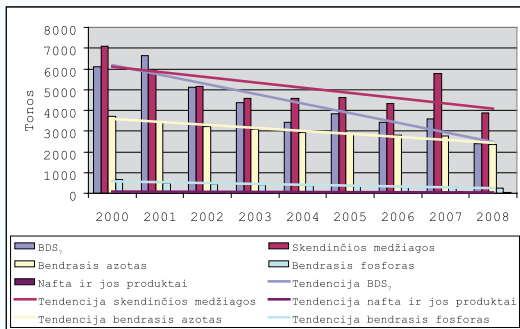
DUOMENŲ ŠALTINIS: *Aplinkos apsaugos agentūra*

Lietuvoje daugiausia požeminio vandens sunaudoja tie regionai, kurių teritorijose įsikūrę didžiausi miestai, kadangi didžiausias požeminio vandens kiekis suvartojamas gyventojų poreikiams tenkinti. Vilniaus regione 2008 m. paimta 45,2 mln. m³, iš jų apie 70 proc. sunaudota ūkiui ir buičiai, Kauno regione iš paimtų 34,6 mln. m³ 62 proc. sunaudoti buities poreikiams. Mažiausias vandens poreikis buvo Marijampolės regione – 6,3 mln. m³. Pramonės sektorius daugiausia požeminio vandens sunaudojo Klaipėdos regione (4,5 mln. m³), mažiausiai – Alytaus ir Marijampolės regionuose (atitinkamai 0,6 mln. m³ ir 0,7 mln. m³).

	Vilniaus regionas	Kauno regionas	Klaipėdos regionas	Šiaulių regionas	Panevėžio regionas	Alytaus regionas	Utenos regionas	Marijampolės regionas	
---	-------------------	----------------	--------------------	------------------	--------------------	------------------	-----------------	-----------------------	---

Vanduo

3.15. Iš sutelktosios taršos šaltinių į vandens telkinius patekę teršalų kiekiai

Pagrindinių teršalų kiekis, patekęs į paviršinius vandens telkinius 2000–2008 m.

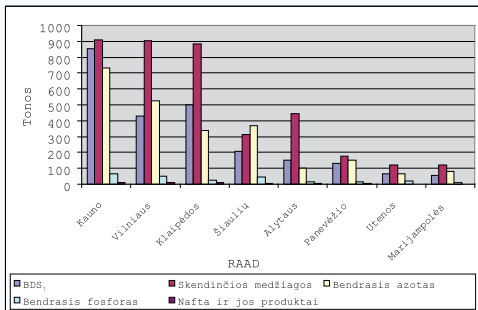
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2008 m. į paviršinius vandens telkinius su nuotekomis pateko žymiai mažesnis pagrindinių teršalų kiekis nei 2007 m. BDS, sumažėjo 33,1 proc., skendinčių medžiagų – 32,9 proc., bendrojo azoto – 13,7 proc., bendrojo fosforo – 20,1 proc., naftos ir jos produktų – 26,0 proc. Tokį didelį taršos sumažėjimą nulėmė 2007 m. Panevėžyje rekonstruoti ir 2008 m. spalio mėn. Kaune paleisti nauji miesto nuotekų valymo įrenginiai.

Vanduo

3.15.1. Iš sutelktosios taršos šaltinių į vandens telkinius patekę teršalų kiekiai atskiruose Lietuvos regionuose

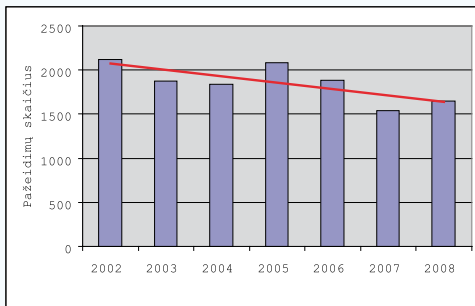
Pagrindinių teršalų kiekis, patekęs į paviršinius vandens telkinius atskiruose Lietuvos regionuose

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

Daugiausia teršalų Lietuvoje išleidžiama Kauno regione (apie 29 proc. visų teršalų), nes Kaunas iki 2008 m. rugsėjo mėn. buvo vienintelis iš didžiųjų šalies miestų, kur nuotekos buvo valomos tik mechaniniu būdu. Šiame mieste pradėjus veikti naujiems biologinio vandens valymo įrenginiams, 2009 m. padėtis turėtų iš esmės pasikeisti. Mažiausiai sutelktosios taršos šaltiniai teršia aplinką Marijampolės ir Utenos regionuose, kur išleidžiama tik apie 6 proc. visų teršalų kiekio.

☹️	Kauno regionas	Vilniaus regionas	Klaipėdos regionas	Šiaulių regionas	Alytaus regionas	Panevėžio regionas	Utenos regionas	Marijampolės regionas	😊
----	----------------	-------------------	--------------------	------------------	------------------	--------------------	-----------------	-----------------------	---

3.16. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai vandens sektoriuje

Nustatytų aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų vandens sektoriuje skaičiaus kaita 2002–2008 m., raudonai pažymėta tendencijos linija

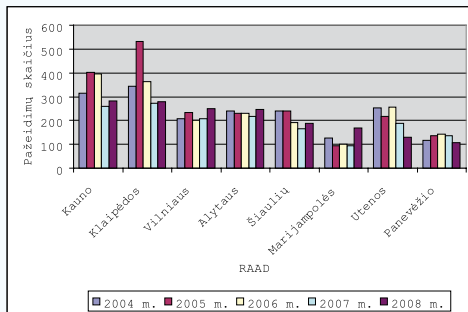
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

2008 m. vandens sektoriuje nustatyti 1652 pažeidimai, tai sudaro apie 9,5 proc. visų tais metais išaiškintų aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimų. Nuo 2002 m., nors ir nežymiai, visgi galima pastebėti pažeidimų skaičiaus mažėjimą. Už aplinkosauginių reikalavimų pažeidimus vandens sektoriuje 2008 m. buvo skirta baudų daugiau kaip už 216 tūkst. Lt, o apskaičiuota žala aplinkai sudarė apie 118326 Lt.

Vanduo

3.16.1. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai vandens sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose

Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai vandens sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose 2004–2008 m.

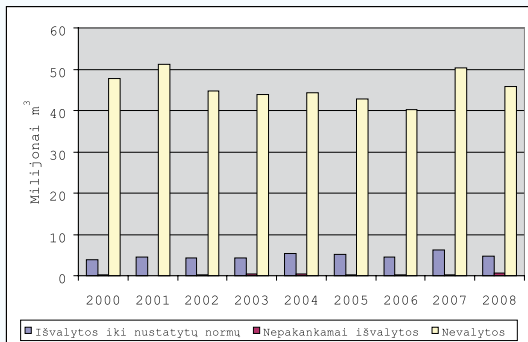
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

2008 m. daugiausia aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų vandens apsaugos sektoriuje nustatyta Kauno ir Klaipėdos regionų aplinkos apsaugos departamentų (RAAD) teritorijose. Lyginant su 2007 m., stebimas pažeidimų skaičiaus augimas visuose regionuose, išskyrus Panevėžio ir Utenos RAAD. Vertinant ilgesnio (2004–2008 m.) laikotarpio duomenis, matyti, kad didžiausias nustatytų pažeidimų skaičius yra Kauno ir Klaipėdos regionuose. Šiuose regionuose stebimi ir didžiausi nustatytų pažeidimų skaičiaus pokyčiai 2004–2008 m. laikotarpiu.

☹	Kauno regionas	Klaipėdos regionas	Vilniaus regionas	Alytaus regionas	Šiaulių regionas	Marijampolės regionas	Utenos regionas	Panevėžio regionas	☺
---	----------------	--------------------	-------------------	------------------	------------------	-----------------------	-----------------	--------------------	---

Vanduo

3.17. Paviršinių nuotekų išvalymas

Paviršinių nuotekų valymo kokybės pokyčiai 2000–2008 m.

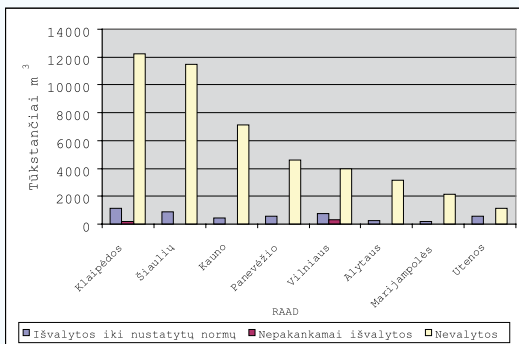
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2008 m. į paviršinius vandens telkinius išleista 51,2 mln. m³ paviršinių (lietaus) nuotekų – 5,8 mln. m³ mažiau nei 2007 m. Paviršinių nuotekų kiekio svyravimai priklauso nuo metinių kritulių kiekio. Lietuvoje valoma tik nedidelė dalis visų surenkamų paviršinių nuotekų. 2008 m. išleista 9,4 proc. išvalytų iki nustatytų normų, 1,1 proc. – nepakankamai išvalytų ir net 89,4 proc. nevalytų paviršinių nuotekų. Per 8 pastaruosius metus valomų paviršinių nuotekų dalis padidėjo tik apie 3 proc., iš jų išvalytų iki nustatytų normų – apie 2 proc. Kol kas Lietuvoje paviršinių nuotekų valymui skiriama nepakankamai dėmesio.

Vanduo

3.17.1. Paviršinių nuotekų išvalymas atskiruose Lietuvos regionuose

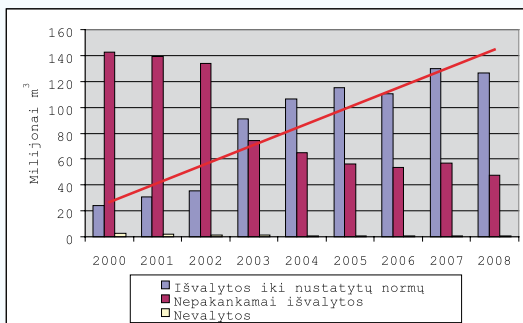
Paviršinių nuotekų išvalymas atskiruose Lietuvos regionuose

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2008 m. paviršinių nuotekų Lietuvoje daugiausia susidarė Klaipėdos ir Kauno regionuose, atitinkamai – 13610,3 mln. m³ ir 12357,0 mln. m³, mažiausiai – Utenos (1699,3 mln. m³) ir Marijampolės (2281,7 mln. m³) regionuose. Didžiausia paviršinių nuotekų, išvalytų iki nustatytų normų, dalis išleidžiama Utenos regione – 34,8 proc., mažiausia – Kauno regione (5,6 proc.), kur beveik visos nuotekos išleidžiamos nevalytos (94,1 proc.).

☹	Klaipėdos regionas	Šiaurinė regionas	Kauno regionas	Panevėžio regionas	Vilniaus regionas	Alytaus regionas	Marijampolės regionas	Utenos regionas	☺
---	--------------------	-------------------	----------------	--------------------	-------------------	------------------	-----------------------	-----------------	---

3.18. Buitinių ir gamybinių nuotekų išvalymas

Buitinių ir gamybinių nuotekų valymo kokybės pokyčiai 2000–2008 m., raudona spalva pažymėta nuotekų, išvalytų iki nustatytų normų, tendencijos linija

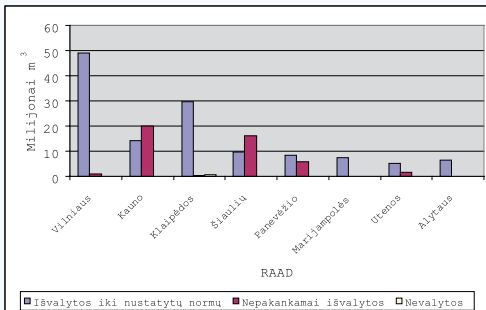
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

Į paviršinius vandens telkinius 2008 m. buvo išleista apie 175 mln. m³ valytinų buitinių ir gamybinių nuotekų – apie 7 proc. mažiau nei 2007 m. 2008 m. išvalytų iki nustatytų normų, nepakankamai išvalytų bei be valymo išleistų nuotekų santykis bendrame nuotekų kiekyje sudarė atitinkamai 72,4, 27,3 ir 0,3 proc. Palyginus su 2007 m., 2008 m. išvalytų iki nustatytų normų nuotekų kiekis padidėjo 3,2 proc. ir tiek pat sumažėjo nepakankamai išvalytų nuotekų. Didžiausią įtaką nuotekų kokybės pagerėjimui turėjo nauji miesto nuotekų valymo įrenginiai Kaune, pradėję veikti 2008 m. rugsėjo mėn.

Vanduo

3.18.1. Buitinių ir gamybinių nuotekų išvalymas atskiruose Lietuvos regionuose

Buitinių ir gamybinių nuotekų valymo kokybės pokyčiai atskiruose Lietuvos regionuose

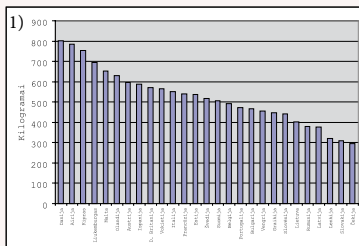
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

Lietuvoje buitinės bei gamybinės nuotekos geriausiai valomos Marijampolės, Alytaus, Klaipėdos ir Vilniaus regionuose, kuriuose nuotekos iki nustatytų normų išvalomos beveik 100 proc. Prasčiausiai buitinės bei gamybinės nuotekos valomos Šiaulių ir Kauno regionuose, kuriuose iki nustatytų normų išvalytų nuotekų dalis 2008 m. sudarė atitinkamai tik 37,7 ir 41,6 proc. Didžiąją dalį (93,4 proc.) nevalytų buitinių ir gamybinių nuotekų išleidžia Neringos miestas Klaipėdos regione. Net šešiuose regionuose nevalytos nuotekos visai neišleidžiamos.

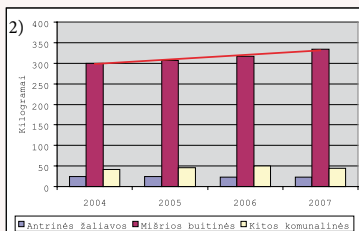
☹	Vilniaus regionas	Kauno regionas	Klaipėdos regionas	Šiaulių regionas	Panevėžio regionas	Marijampolės regionas	Utenos regionas	Alytaus regionas	☺
---	-------------------	----------------	--------------------	------------------	--------------------	-----------------------	-----------------	------------------	---

Atliekos

4.1. Surinktas komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam gyventojui

1) 2007 m. surinktų komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam gyventojui, ES šalyse;

2) Surinktų komunalinių atliekų kiekio, tenkančio vienam gyventojui, kaita Lietuvoje 2004–2007 m., raudona spalva pažymėta mišrių buitinių atliekų kitimo tendencijos linija

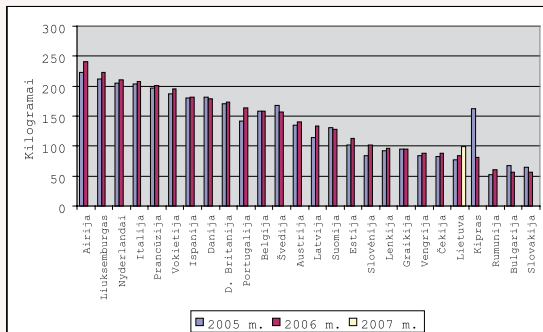
DUOMENŲ ŠALTINIS: „EUROSTAT“, Aplinkos apsaugos agentūra

2007 m. vienam šalies gyventojui komunalinių atliekų kiekis siekė 401 kg ir, lyginant su 2006 m., padidėjo 11 kg. Šis rodiklis glaudžiai susijęs su vartojimo lygiu ir nuo 2004 m. nuolat auga. Ir nors Lietuvoje vienam gyventojui tenkantis komunalinių atliekų kiekis yra vienas mažiausių Europos Sąjungos šalyse, tačiau tolstama nuo siektino tikslo – kad vienam gyventojui tektų iki 300 kg komunalinių atliekų.

Atliekos

4.2. Į vidaus rinką išleistų pakuočių kiekis, tenkantis vienam gyventojui

Pakuočių kiekis, tenkantis vienam gyventojui ES šalyse

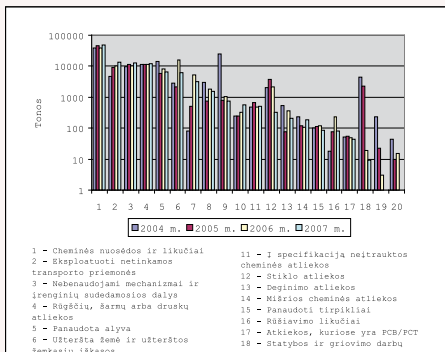
DUOMENŲ ŠALTINIS: Europos Komisija, „EUROSTAT“, Aplinkos apsaugos agentūra

Į vidaus rinką išleistų pakuočių kiekis, tenkantis vienam gyventojui, Lietuvoje 2007 m. siekė 99,7 kg, 2006 m. – 83,6 kg. Nors šis rodiklis gerokai išaugo, išlieka vienas mažiausių tarp ES šalių. Pakuočių kiekis vienam gyventojui priklauso ne tik nuo vartojimo lygio, bet ir nuo į vidaus rinką išleistų pakuočių kiekio skaičiavimo metodikos bei gyventojų skaičiaus statistikos tikslumo. Pakuočių kiekiui įvertinti Lietuvoje naudojamas tiksliausias metodas – administracinių duomenų šaltinis, tačiau dėl nekontroliuojamos emigracijos nėra patikimų duomenų apie šalies gyventojų skaičių. Manoma, jog gyventojų skaičius yra gerokai mažesnis nei nurodoma oficialiojoje statistikoje. Dėl šios priežasties tikrasis į vidaus rinką išleistų pakuočių kiekis, tenkantis vienam gyventojui, gali būti didesnis nuo 5 iki 10 kg.

Atliekos

4.3. Surinktas pavojingų atliekų kiekis pagal atskiras jų rūšis

Surinktų pavojingų atliekų kiekio pagal atskiras jų rūšis kaita 2004–2007 m.

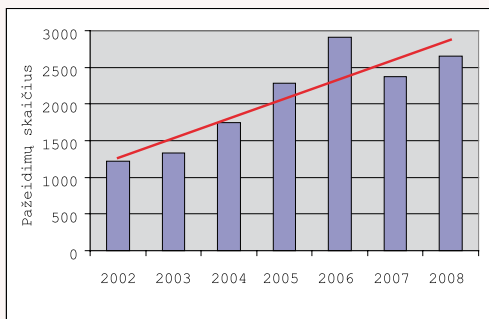
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2007 m. bendras surinktų pavojingų atliekų kiekis, lyginant su 2006 m., liko nepakitęs, tačiau pakito surenkamų atliekų kiekis pagal atskiras jų rūšis. Daugiau nei 2006 m. buvo surinkta eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (29 proc.), nebenaudojamų mechanizmų ir įrenginių sudedamųjų dalių (29 proc.) ir cheminių nuosėdų likučių (25 proc.). Stiklo atliekų surinkimas sumažėjo 84 proc., nes 2006 m. įmonės, kuriose susidaro šios rūšies atliekos, sumažino gamybos apimtis.

Atliekos

4.4. Aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atliekų sektoriuje

Nustatytų aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų atliekų sektoriuje skaičiaus kaita 2002–2008 m., raudonai pažymėta tendencijos linija

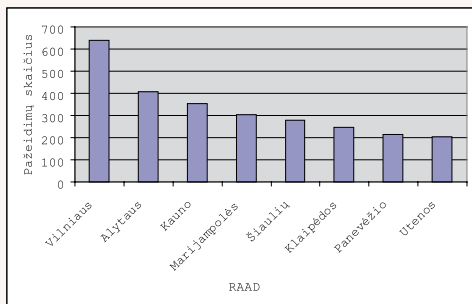
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

2008 m. nustatyti 2650 aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atliekų sektoriuje. Tai sudaro apie 15 proc. visų tais metais išaiškintų aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų (17273). 2008 m. išaiškintų pažeidimų skaičius buvo apie 12 proc. didesnis nei 2007 m. Nuo 2002 m. stebima nustatomų aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų atliekų sektoriuje augimo tendencija, kurią lėmė padidintas aplinkosauginių institucijų dėmesys atliekų sektoriui (tobulinami teisės aktai, intensyvesnė ir efektyvesnė kontrolė, atliekų tvarkymo apimčių padidėjimas). 2008 m. už atliekų sektoriuje nustatytus pažeidimus skirta 534785 Lt baudų ir apskaičiuota žala gamtai už 12486 Lt.

Atliekos

4.4.1. Aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atliekų sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose

Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atliekų sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose 2008 m.

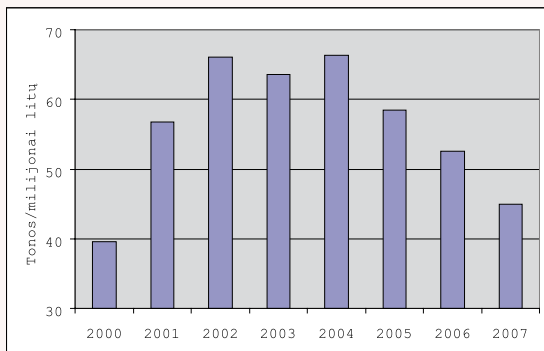
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

2008 m. didžiausias aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų skaičius atliekų sektoriuje užfiksuotas Vilniaus regione (640), mažiausias – Panevėžio (214) ir Utenos regionuose (207). Lyginant su Vilniaus regionu, apie du kartus mažesnis aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų skaičius užfiksuotas tokiuose stambiuose regionuose su išvystyta pramone, kaip Kaunas (354 pažeidimai) ir Klaipėda (248).

	Vilniaus regionas	Alytaus regionas	Kauno regionas	Marijampolės regionas	Šiaulių regionas	Klaipėdos regionas	Panevėžio regionas	Utenos regionas	
---	-------------------	------------------	----------------	-----------------------	------------------	--------------------	--------------------	-----------------	---

Atliekos

4.5. Surinktas gamybinių atliekų kiekis, tenkantis BVP vienetai

Surinktas gamybinių atliekų kiekis, tenkantis BVP vienetai 2000–2007 m.

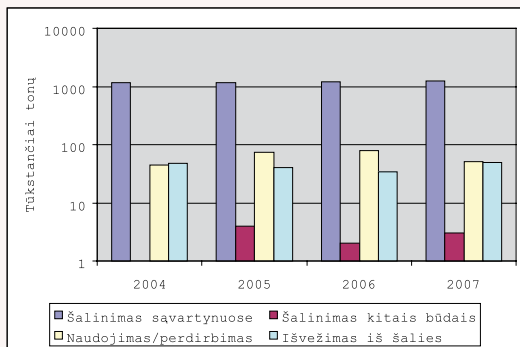
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2007 m. Lietuvoje susidarė 2,4 proc. daugiau gamybinių atliekų nei 2006 m., o bendrasis vidaus produktas (BVP) išaugo apie 19 proc. Per 2004–2007 m. laikotarpį BVP augo sparčiau nei gamybinių atliekų susidarymas. Tokia gamybinių atliekų ir BVP santykio kitimo tendencija atitinka Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos ilgalaikius uždavinius.

Atliekos

4.6. Komunalinių atliekų tvarkymas

Komunalinių atliekų tvarkymo struktūra Lietuvoje 2004–2007 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: *Aplinkos apsaugos agentūra*

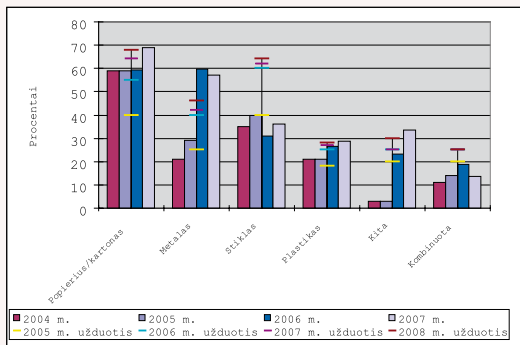
2007 m. sutvarkyta apie 1,6 proc. daugiau komunalinių atliekų nei prieš metus. Beveik dvigubai daugiau atliekų išvežta iš šalies, 2,6 proc. daugiau pašalinta švartynuose, tačiau net 36 proc. sumažėjo šių atliekų panaudojimas (perdirbimas), kadangi pakuotės atliekos, anksčiau buvusios komunalinių atliekų sraute, šiuo metu priskirtos prie antrinių žaliavų.

Į švartynus patenkanti komunalinių atliekų dalis nuo 2004 m. nesikeičia ir sudaro daugiau nei 90 proc. (2007 m. – 92 proc.). Nors komunalinių atliekų rūšiavimas gerėja, jis nėra pakankamas, kad žymiai sumažintų į švartynus patenkančią šių atliekų dalį.

Atliekos

4.7. Pakuočių atliekų tvarkymas

Pakuočių atliekų tvarkymas 2004–2007 m.

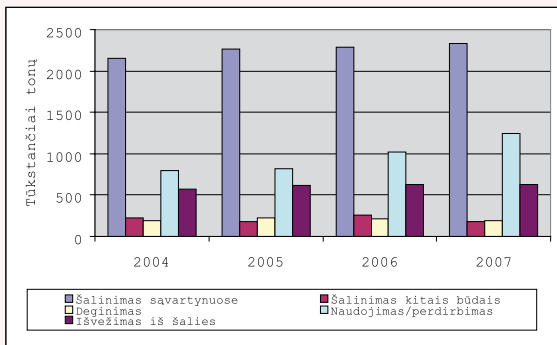
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

Lietuvoje nuo 2006 m. nevykdomos stiklinės bei kombinuotos pakuotės atliekų perdirbimo užduotys, o plastikinės pakuotės išleidimas į vidaus rinką auga sparčiau nei jos atliekų panaudojimas (perdirbimas). 2007 m. popierinės/kartoninės, metalinės pakuotės atliekų surinkimas ir perdirbimas jau siekė Valstybiniame strateginiame plane 2009 metams numatytus šių atliekų panaudojimo procentus. 2007 m. panaudota daugiau kaip 150 tūkst. t, iš jų perdirbta apie 147 tūkst. t (įskaitant eksportą) šalyje surinktų pakuočių atliekų. Tai sudarė atitinkamai 44,6 proc. ir 43,6 proc. į šalies rinką išleistų gaminių užpildytų pakuočių. Be to, 2007 m. Lietuvoje perdirbta apie 78 tūkst. importuotų pakuočių atliekų. Iki 2009 m. pabaigos siekiama, jog būtų sudarytos organizacinės ir (ar) techninės sąlygos kasmet surinkti ir perdirbti ne mažiau kaip 50 proc. pakuočių atliekų ir panaudoti ne mažiau kaip 52 proc. pakuočių atliekų.

Atliekos

4.8. Gamybinių atliekų tvarkymas

Gamybinių atliekų tvarkymo struktūra Lietuvoje 2004–2007 m.

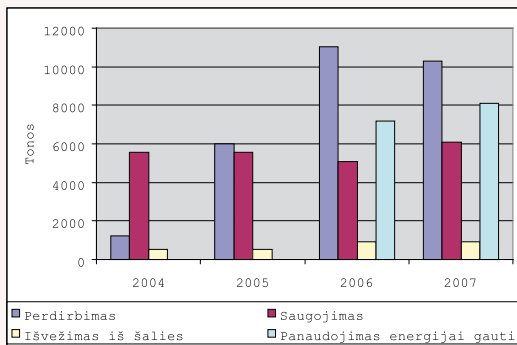
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

Nors 2007 m. Lietuvoje buvo sutvarkyta 168 tūkst. t (apie 4 proc.) daugiau gamybinių atliekų nei 2006 m., esminių pokyčių šių atliekų tvarkyme neįvyko. Išaugo gamybinių atliekų panaudojimas (perdirbimas) (21 proc.) bei šalinimas švartynuose (2 proc.), išvežimas iš šalies liko beveik nepakitęs, o deginimas ir šalinimas kitais būdais nežymiai sumažėjo. Nemaža dalis atliekų saugoma atliekas tvarkančiose įmonėse. 2007 m. pabaigoje gamybinių atliekų buvo sukaupta daugiau nei 800 tūkst. t. Gamybinių atliekų panaudojimo (perdirbimo) augimo pagrindine priežastimi galima laikyti 2007 m. aukščiausią tašką pasiekusį statybų bumą – susidarė daugiau statybinių atliekų, todėl daugiau (180 tūkst. t) šių atliekų buvo sutvarkyta. Švartynuose šalinamosiose atliekose daugiau nei 80 proc. sudaro azoto-fosforo trąšų gamybos atliekos (fosfogipsas), kurių kiekis dėl 2007 m. išaugusios gamybos padidėjo 55,7 tūkst. t.

Atliekos

4.9. Padangų atliekų tvarkymas

Padangų atliekų tvarkymo pokyčiai 2004–2007 m.

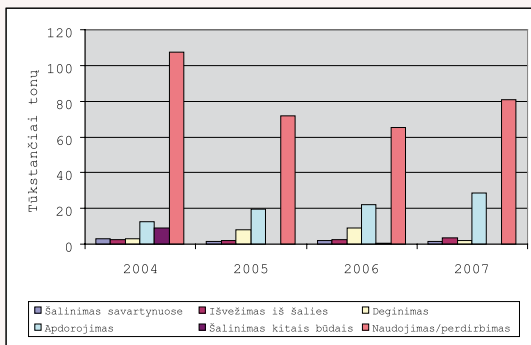
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2007 m. šalyje buvo surinkta apie 20 tūkst. tonų nebenaudojamų padangų – apie 7 proc. daugiau nei 2006 m. 2007 m. sutvarkytų (perdirbtų, išvežtų ir panaudotų energijai gauti) nebenaudojamų padangų kiekis nežymiai sumažėjo – apie 1 proc. Perdirbtų padangų, įskaitant išvežtas į kitas šalis, kiekis sumažėjo apie 6 proc., energijai gauti panaudotų padangų kiekis padidėjo apie 12 proc. Lietuvoje esančių pajėgumų pakanka utilizuoti ir perdirbti visą susidarantį nebenaudojamų padangų kiekį, tačiau dėl neišspręstos šių atliekų transportavimo į utilizavimo ar perdirbimo įmones finansavimo problemos, padangos yra kaupiamos – saugomų nebenaudojamų padangų kiekis padidėjo apie 19 proc.

Atliekos

4.10. Pavojingų atliekų tvarkymas

Pavojingų atliekų tvarkymas Lietuvoje 2004–2007 m.

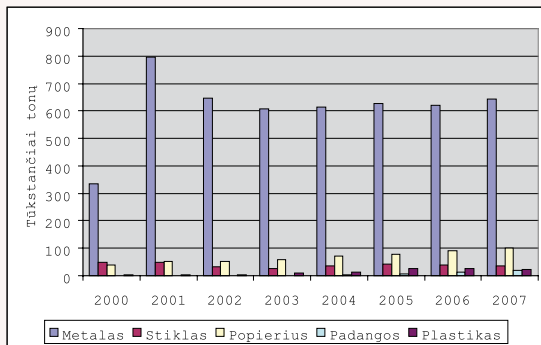
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2007 m. buvo sutvarkyta 15 proc. daugiau pavojingų atliekų nei 2006 m. 2007 m. bendras pavojingų atliekų naudojimas (perdirbimas) padidėjo 24 proc., o pavojingų atliekų eksportas – 38 proc. Pavojingų atliekų naudojimo (perdirbimo) padidėjimą lėmė išaugęs (40 proc.) naftos produktų ir skystojo kuro atliekų naudojimas (perdirbimas). 2007 m. iš šalies buvo išvežta 44 proc. daugiau švino akumuliatorių. 29 proc. padidėjo eksploatuoti netinkamų transporto priemonių bei elektros ir elektroninės įrangos apdorojimas. Pavojingų atliekų deginimas 2007 m. sumažėjo 80 proc., lyginant su 2006 m.

Atliekos

4.11. Antrinių žaliavų panaudojimas

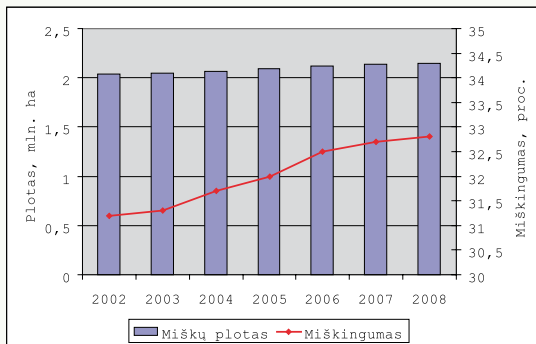
Antrinių žaliavų panaudojimo pokyčiai 2000–2007 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

2007 m. perdirbta (panaudota) 824 tūkst. Lietuvoje surinktų antrinių žaliavų, t. y. 5 proc. daugiau nei 2006 m. Padidėjimą nulėmė 13 proc. išaugęs popieriaus perdirbimas bei 61 proc. padidėjęs padangų panaudojimas. Žymus padangų panaudojimo augimas prasidėjo 2006 m., kai buvo pradėtos deginti padangų atliekos. Metalo atliekų perdirbimas (eksportas) jau 5 metai beveik nekinta. Stiklo ir plastiko nuo 2005 m. perdirbama (panaudojama) vis mažiau, o 2007 m. mažėjimas pasiekė atitinkamai 3 ir 5 proc. (lyginant su 2006 m.). Šių antrinių žaliavų tvarumas yra nepakankamas ir neigiamai įtakoja stiklinių ir plastikinių pakuočių atliekų perdirbimo (panaudojimo) užduočių įvykdymą.

5.1. Šalies miškingumas ir miškų plotas

Miško žemės ploto ir teritorijos miškingumo kaita 2002–2009 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė miškotvarkos tarnyba

Valstybinės miškų apskaitos duomenimis, miškų plotas Lietuvoje didėja. Nauji miškai įveisiami žemės ūkiui netinkamose ar nenaudojamose žemėse iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai skirtų lėšų pagal Lietuvos Kaimo plėtros 2007–2013 metų programą, tačiau nemažai plotų nenaudojamose žemės ūkiui žemėse mišku apauga savaime.

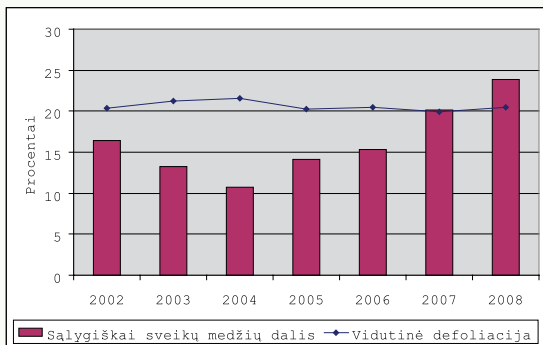
Miško žemės plotas 2009 m. sausio 1 d. sudarė 2,15 mln. ha. Per 2008 m. miškų plotas padidėjo 7,4 tūkst. ha, o nuo 2002 m. sausio 1 d. – 116,3 tūkst. ha. Miškingumas 2009 m. pradžioje siekė 32,9 proc. ir buvo 1,7 proc. didesnis nei 2002 m. Lietuvos miškingumo didinimo programoje numatyta šalies miškingumą iki 2020 m. padidinti 3 proc., kad miškų plotai sudarytų iki 34–35 proc. visos šalies teritorijos.

Didžiausi miškų plotai yra Vilniaus apskrityje. Joje auga 413 tūkst. ha miškų, jie užima 42 proc. šios apskrities ploto. Antra pagal miškų plotus yra Alytaus apskritis, kurioje yra 266 tūkst. ha miškų. Miškai užima pusę šios apskrities ploto (49 proc.). Mažiausiai miškų Marijampolės apskrityje – 97 tūkst. ha, jie užima tik penktadalį apskrities ploto (22 proc.).

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.2. Vidutinė medžių lapų defoliacija miškuose

Vidutinė medžių lapų defoliacija 2002–2008 m.

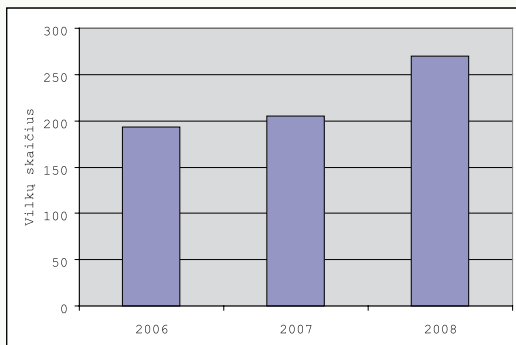
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė miškotvarkos tarnyba

Lietuvos miškuose medžių defoliacija (lapų ar spyglių netekimas) stebima nuo 1987 m. 2008 m. vidutinė visų medžių rūšių defoliacija padidėjo nedaug – iki 20,5 proc. (2007 m. – 19,9 proc.). Spygliuočių būklė 2008 m. pablogėjo – jų vidutinė defoliacija siekė 20,3 proc. (2007 m. – 18,8 proc.), o lapuočių būklė pagerėjo. Lapuočiams nustatyta 20,8 proc. vidutinė defoliacija (2007 m. – 22,4 proc.). Ažuolų būklės gerėjimas stebimas trečius metus iš eilės. 2008 metais vidutinė azuolų defoliacija sumažėjo iki 21,3 proc. (2007 m. 22,6 proc.). Pastebimai sumažėjo uosynų defoliacija. 2008 m. ji siekė 36,5 proc. (2007 m. 39,5 proc.). Tačiau uosių būklė, lyginant su kitomis pagrindinėmis Lietuvos miškų medžių rūšimis, vis dar yra blogiausia. Kadangi nuo 1997 m. bendra vidutinė defoliacija kinta nežymiai – nuo 19,9 proc. iki 21,6 proc., šalies miškų būklė galima vertinti kaip sąlyginai stabilią.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.3. Vilkų gausumas Lietuvoje

Vilkų skaičiaus kaita Lietuvoje 2006–2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: *Aplinkos apsaugos agentūra*

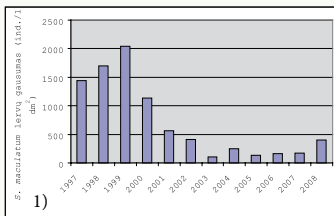
Vilkai – vieni iš stambiausių Lietuvoje gyvenančių plėšrūnų, jie yra natūralūs kai kurių laukinių gyvūnų populiacijų gausumo reguliuotojai ir yra natūrali gamtinės ekosistemos dalis. Ši teigiama vilkų veikla įrodyta tyrimais. Todėl, nepaisant pasitaikančių naminių gyvulių užpuolimo atvejų, reikia rūpintis, kad jų populiacija išliktų gyvybinga.

Lietuvoje vilkams gyventi yra tinkamos dauguma miškingų ir pelkėtų gamtinių buveinių. 2008 m. šalyje aptikriai gyveno 270 šių įdomių gyvūnų, kurie daugelyje Europos šalių jau yra visiškai išnykę. Laikoma, kad toks vilkų gausumas Lietuvoje yra pakankamas. Manoma, kad ateityje ir Lietuvoje vilkams gyventi tinkamų gamtinių buveinių būklę pablogins buveinių fragmentacija intensyviai eksploatuojamų automobilių kelių tinklu.

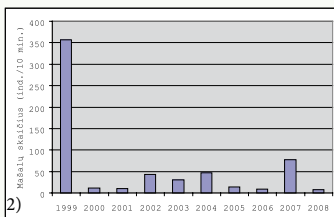

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.4. Invazinių kraujasiurbių upinių mašalų gausumas

1) *Simulium maculatum* lervų gausumas ant vandens augalų Nemune ties Druskininkais 1997–2008 m.;

2) Upinių mašalų, surinktų nuo žmogaus jų didžiausio aktyvumo metu per 10 min., gausumo kaita 1999–2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

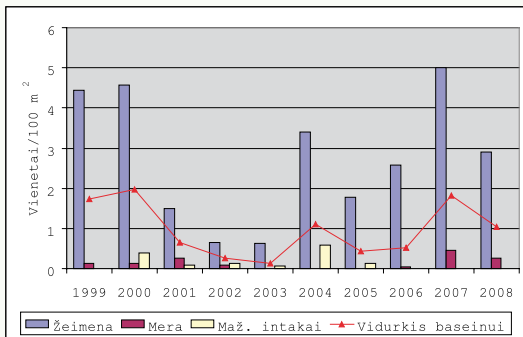

Iš Baltarusijos teritorijos plintantys kraujasiurbiai upiniai mašalai (*Diptera: Simuliidae*) kelia rūpesčių vietiniams gyventojams pietryčių Lietuvoje ir trukdo turizmo plėtrai šiame regione. Todėl nuo 1999 m. naudojamas specialus biologinis preparatas, skirtas sumažinti kraujasiurbių upinių mašalų populiacijų gausumą. Jo efektyvumas 2008 m. buvo pakankamas – gegužės mėnesio viduryje bendras upinių mašalų gausumas sumažėjo apie 90 proc.

2008 m. buvo registruota 10 upinių mašalų rūšių, dviem daugiau nei 2007 metais. Nemune bendras upinių mašalų lervų ir lėliukių gausumas buvo didesnis nei ankstesniais metais ir didėja jau 3 metus iš eilės. Tačiau įvertinus visus turimus duomenis, ilgalaikė kraujasiurbių upinių mašalų gausėjimo tendencija nenustatyta.

Upinių mašalų puolimo intensyvumas 2008 m. buvo mažas. Didžiausio jų aktyvumo metu per 10 minučių nuo žmogaus vidutiniškai buvo surenkami 8 mašalai.

5.5. Lašišinių žuvų populiacijos gausumas

Lašišų jauniklių gausumo atskirose Lietuvos upėse dinamika 1999–2008 m.

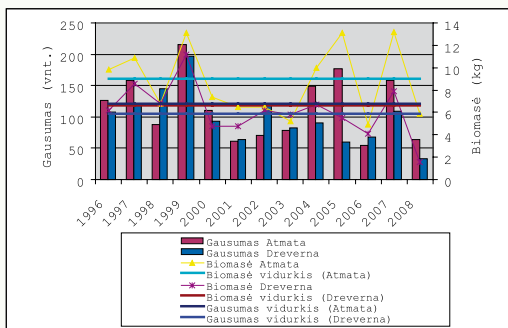
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos ministerija

2008 m. tyrimo metu nustatytas didžiausias lašišinių žuvų jauniklių gausumas per visą lašišinių žuvų tyrimų laikotarpį nuo 1989 m. Kai kuriose upėse lašišinių žuvų jauniklių gausumas siekė iki 116 – 170 ind./100 m². Minijos upės baseine vidutinis lašišinių žuvų gausumas išaugo nuo 7,10 ind./100 m² 2007 m. iki 31,50 ind./100 m², tačiau lašišų jauniklių tankis Žeimos upėje, lyginant su 2007 m., sumažėjo nuo 5,00 iki 2,90 ind./100 m². Lietuvos upėse lašišų ritualių produkcija per pastaruosius dvejus metus taip pat žymiai padidėjo ir 2008 m. siekė apie 32 800 individų, o šlakių ritualių produkcija yra apie 33 100 individų. Nors lašišinių žuvų gausumas yra padidėjęs, tačiau numatytas tikslas – pasiekti, kad iki 2010 m. laukinės lašišos sudarytų mažiausiai 50 proc. kiekvienos upės natūralaus produktyvumo, dar nepasiektas.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.6. Verslinių žuvų biomasė ir gausumas Kuršių mariose

Žuvų gausumo ir biomasės kitimas vienos žvejybos pastangos atžvilgiu atskirose Kuršių marių akvatorijose 1996–2008 m.

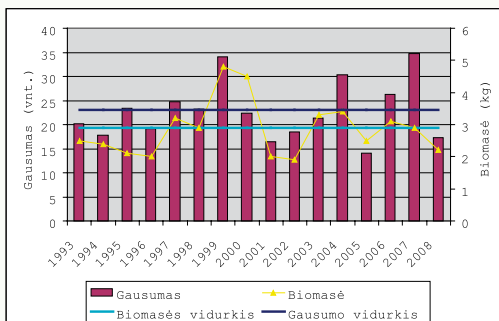
DUOMENŲ ŠALTINIS: *Aplinkos apsaugos agentūra*

Žuvis yra aukščiausia mitybinė grandis vandens telkinių ekosistemoje, turinti ir praktinę reikšmę: 2008 m. verslinės žvejybos įrankiais Kuršių mariose leista sužvejoti 470 t karšių, 120 t sterkių, 300 t stintų.

Apie žuvų populiacijų būklę galima spręsti remiantis jų gausumo ir biomasės parametrais. Eksperimentinės žvejybos metu 2008 m. Kuršių mariose sužvejotos 8 žuvų rūšys. Didesniu gausumu ir biomasė išsiskyrė kuojos, ešeriai, plakiai, pūgžliai, karšiai ir sterikai centrinėje marių dalyje ties Atmata bei žiobriai šiaurinėje marių dalyje ties Dreverna. Tiek žuvų gausumas, tiek biomasė buvo gerokai mažesni nei 2007 m. (gausumas ties Atmata sumažėjo apie 60 proc., ties Dreverna – 70 proc., biomasė ties Atmata – 55 proc., ties Dreverna – 80 proc.) ir mažesni nei 1996–2007 m. vidurkis.

5.7. Verslinių žuvų biomasė ir gausumas Baltijos jūroje

Žuvų gausumo ir biomasės kitimas vienos žvejybos pastangos atžvilgiu Baltijos jūros priekrantėje ties Monciškėmis 1993–2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos apsaugos agentūra

Baltijos jūros priekrantėje žuvų bendrijų branduolį sudaro strimelių ir upinių plekšnių populiacijos. Verslinės žvejybos įrankiais 2008 m. Lietuvoje leista sužvejoti menkių – 2631 t, strimelių – 4456 t, šprotų – 24773 t.

Eksperimentinės žvejybos metu 2008 m. pagautos 10 rūšių žuvis. Tiek žuvų gausumas, tiek biomasė buvo kur kas mažesni nei 2007 metais (gausumas sumažėjo apie 50 proc., biomasė – 24 proc.) ir mažesni nei 1993–2007 m. vidurkis. Baltijos jūros priekrantėje, ypač šiaurinėje jos dalyje, jau keletą metų žvejybos intensyvumas yra ypač didelis, daugelio vietinių žuvų rūšių (otų, upinių plekšnių, menkių ir kt.) populiacijose dominuoja jaunikliai, nes vyresnės žuvis išgaudomos.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.8. Baltijos jūros krantų dinamika

Baltijos jūros kranto linijos pokyčiai 2007–2008 m. ir smėlio išpylimo rajonas.

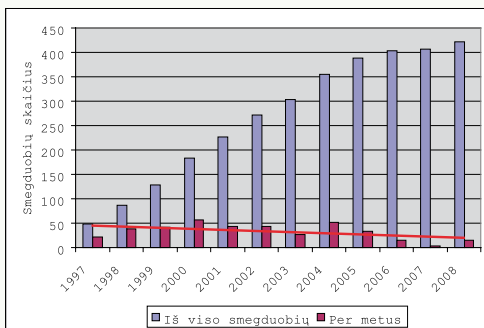
DUOMENŲ ŠALTINIS: Jūrinių tyrimų centras

2008 m. orai buvo ramūs, todėl jūroje nebuvo didelių vandens lygio pokyčių ir reikšmingesnių krantų nuardymų. Tais metais smėlis papildomai buvo vežamas į Palangos paplūdimį. Dėl to beveik dvigubai išplatėjo 960 m ilgio paplūdimio ruožas tarp Palangos tilto ir Birutės kalvos. Buvusio ir atvežtinio vidutinio smulkumo smėlio granuliometrinė sudėtis beveik nesiskyrė. Pagal 2007 m. minėtame ruože atliktus matavimus, vidutinis paplūdimio plotis buvo 38 m, po smėlio papildymo jis praplatėjo iki 69 m, o rugsėjo mėnesį jis vėl susiaurėjo iki 58 m. 2009 m. vasarį šis paplūdimio ruožas buvo susiaurėjęs iki 46 m. Atvežtinis smėlis vėjo, bangų ir srovių palaipsniui yra nešamas šiaurės kryptimi, todėl paplūdimio juosta siaurėja.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.9. Karstiniai procesai Šiaurės Lietuvos karstiniame regione

Smegduobių skaičiaus kaita Biržų regioniniame parke 1997–2008 m., raudonai pažymėta per metus naujai atsirandančių smegduobių skaičiaus kaitos tendencijos linija

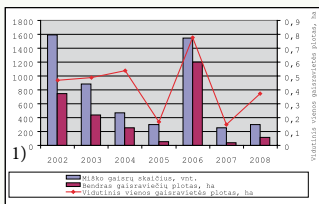
DUOMENŲ ŠALTINIS: Lietuvos geologijos tarnyba prie AM

Šiaurės Lietuvos karstinis rajonas – tai teritorija (Biržų, Pasvalio rajonai, dalis Panevėžio ir Radviliškio rajonų), kur dėl gipso tirpimo formuojasi požeminės tuštumos, dėl to žemės paviršiuje atsiranda įgriuvos. Čia paplitęs kraštovaizdis vadinamas karstiniu, jo skiriamasis bruožas yra smegduobės. Pastaraisiais metais karstas intensyviai vystosi Biržų ir Pasvalio rajonuose. 2008 m. šioje teritorijoje atsirado 15 naujų smegduobių. Nors pagal Biržų regioninio parko administracijos 1997–2008 m. paviršinio sukarstėjimo stebėjimo duomenis, karstinis procesas mažiau intensyvus, tačiau ir toliau išlieka pavojingas. 2008 m., lyginant su 2007 m., karstinių reiškinių susidarymas indikatoriniame Biržų regioninio parko plote padidėjo. Naujų smegduobių atsiradimas sukėlė grėsmę inžinerinių statinių eksploatacijai bei kėlė potencialų pavojų gyventojų nekilnojajam turtui.

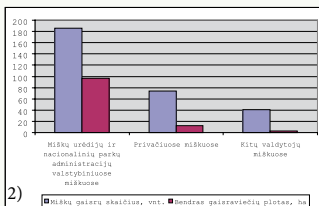

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.10. Miško gaisrų skaičius ir gaisraviečių plotai

1) Miško gaisrų skaičius ir gaisraviečių plotai 2002–2008 m.;

2) Miško gaisrų skaičius ir gaisraviečių plotai pagal miškų valdytojus 2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos

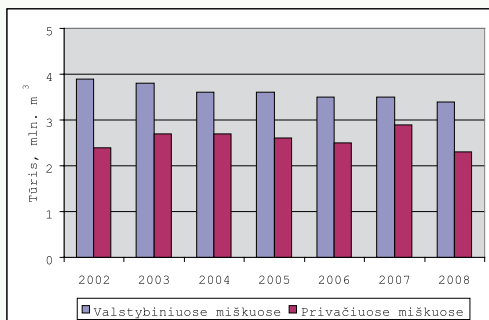
2008 m. miško gaisrų skaičius buvo mažesnis, lyginant su 2002–2007 m. vidurkiu (764 vnt.). Tai sąlygojo nepalankios gaisrams kilti meteorologinės sąlygos. 2008 m. Lietuvos teritorijoje užregistruotas 301 miško gaisras 112 ha plote (2007 m. – 245 miško gaisrai 37 ha plote). Vidutinis miško gaisravietės plotas buvo 0,37 ha (2007 m. – 0,15 ha).

Siekiant patobulinti miško gaisrų stebėjimo priemonių sistemą, organizuotas Vieningos automatinės miškų gaisrų stebėjimo sistemos Lietuvoje modelio sukūrimo studijos parengimas. Įvertinus parengtą studiją, pripažinta, kad šiuo metu Lietuvoje tikslinga taikyti Antžemines automatines miško gaisrų stebėjimo sistemas, kurių pagrindą sudaro vaizdo kameros, jautrios matomam šviesos spektrui dienos metu ir jautrios IR šviesai nakties metu. Šios sistemos užtikrintų tikslų pirminio miško gaisro židinio vietos nustatymą ir operatyvų miško gaisro gesinimo organizavimo parinkimą.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.11. Kirtimų apimtys valstybiniuose ir privačiuose miškuose

Miško kirtimų apimčių dinamika 2002–2008 m.

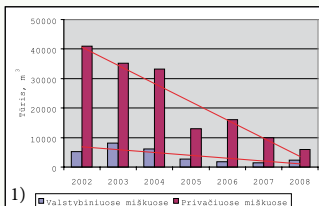
DUOMENŲ ŠALTINIS: Generalinė miškų urėdija, Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija, Valstybinė miškotvarkos tarnyba

2008 m. sumažėjus medienos paklausai, sumažėjo ir kirtimų apimtys – pagaminta apie 5,7 mln. m³ medienos, t. y. 11 proc. mažiau nei 2007 m. Pastaraisiais metais mažėjo plynų kirtimų tarp visų vykdomų kirtimų. 2008 m. neplynais kirtimais iškirta 1,3 proc. daugiau nei 2007 m. ir 11,7 proc. daugiau nei 2004 m. Tikimasi 2009 m. išlaikyti tolygiai mažėjančias plynų bei didėjančias neplynų kirtimų apimtis ir taip mažinti neigiamą poveikį gamtinei aplinkai. Miško kirtimų apimtys privačiuose miškuose 2008 m. pagal išduotus leidimus kirsti mišką ir pagal pranešimus apie numatomus miško kirtimus siekė iškirsti apie 1,7 mln. m³ likvidinės medienos. Valstybinės miškotvarkos duomenimis, dar apie 0,6 mln. m³ likvidinės medienos privačiuose miškuose iškirta kirtimais, kuriems leidimai ir pranešimai neprivalomi. Lietuvos ūkiniuose miškuose per metus 1 ha priauga apie 7,8 m³ medienos, o iškertama apie 5,2 m³ (67 proc.) medienos priaugio. Tai užtikrina, kad medienos pasiūla nemažės ateityje.

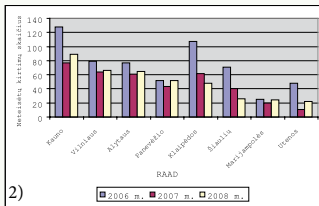

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.12. Neteisėti kirtimai privačiuose ir valstybiniuose miškuose

1) Neteisėti kirtimai privačiuose ir valstybiniuose miškuose 2002–2008 m., raudonai pažymėta tendencijos linija;

2) Neteisėtų kirtimų skaičius privačiuose miškuose 2006–2008 m. atskiruose regionuose

DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

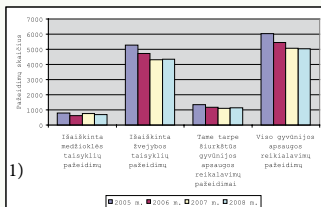

Sustiprinus valstybinę miškų kontrolę, 2008 m. neteisėtų kirtimų atvejų skaičius sumažėjo 4 proc., lyginant su 2007 m. Žymiai pagerėjo neteisėtų kirtimų išaiškinamumas – 2008 m. išaiškinti 86 proc. nustatytų neteisėtų miško kirtimų, o 2007 m. – 77 proc. Iš 81 proc. pažeidėjų, neteisėtai kirtusių mišką, administracinės baudos išieškotos. Neteisėtai iškirstas medienos tūris (8,2 tūkst. m³) sudaro tik 0,14 proc. viso Lietuvos miškuose pagamintos medienos tūrio (5,7 mln. m³).

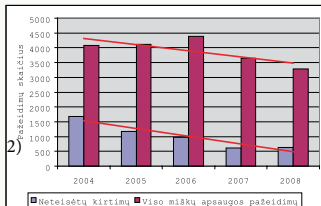
Daugiausia neteisėtų miško kirtimų privačiuose miškuose išaiškino Utenos RAAD – 100 proc. Alytaus RAAD – 98 proc. ir Vilniaus RAAD – 95 proc. Lyginant su 2007 m., neteisėtais kirtimais iškirstos medienos kiekis labiausiai sumažėjo Šiaulių RAAD – 69 proc.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.13. Gyvūnijos ir miškų apsaugos reikalavimų pažeidimai

1) Gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimai 2004–2008 m.;

2) Miškų apsaugos reikalavimų pažeidimai 2004–2008 m., raudonai pažymėta tendencijos linija

DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

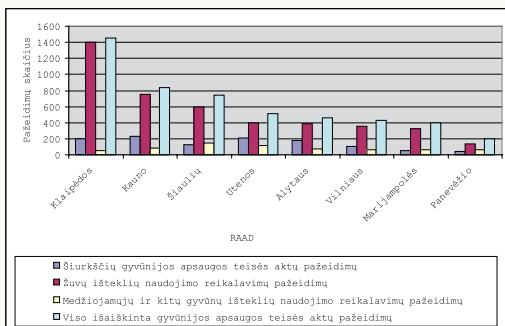
2008 m. išaiškinta 5033 gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimai (2007 m. – 5055). 2004–2008 m. laikotarpiu stebima gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimų mažėjimo tendencija. 2008 m. daugiau dėmesio skirta šurkštųjų pažeidimų išaiškinimui, jų, lyginant su ankstesniais metais, mėgėjiškos žūklės srityje išaiškinta 3 proc., medžioklės srityje – 4,3 proc. daugiau. Už žuvų išteklių naudojimo pažeidimus skirta 479,8 tūkst. Lt, už medžioklės taisyklių pažeidimus – 155,3 tūkst. Lt baudų, pateikta ieškinių už žuvų ištekliams padarytą žalą – 99,6 tūkst. Lt, už medžiojamųjų gyvūnų ištekliams padarytą žalą – 28,6 tūkst. Lt.

Sustiprinus valstybinę miškų kontrolę, 2008 m. neteisėtų kirtimų atvejų skaičius sumažėjo 4 proc., o neteisėtai iškirto medienos kiekis net 40 proc. Žymiai pagerėjo nustatytų neteisėtų kirtimų išaiškinimas – 2008 m. išaiškinti 86 proc. nustatytų neteisėtų miško kirtimų, o 2007 m. – 77 proc. Iš 81 proc. pažeidėjų, neteisėtai kirtusių mišką, baudos išieškotos. Sustiprinus prevencinę veiklą ir daugiau dėmesio skiriant miško savininkų konsultavimui, lyginant su 2007 metais, 19 proc. sumažėjo kitų miško pažeidimų, taip pat pagerėjo baudų už kitas miško pažeidas išieškojimo procentas.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.13.1. Gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose Lietuvos regionuose

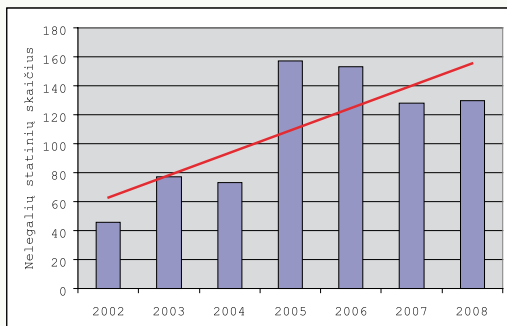
Gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose Lietuvos regionuose 2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

2008 m. daugiausia gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimų išaiškinta Klaipėdos (1458) ir Kauno (839) regionuose. Didžiąją dalį jų sudaro žvejybos taisyklių pažeidimai, kadangi šių regionų teritorijose yra didžiausi Lietuvos vandens telkiniai (Kuršių marios, Nemuno delta, Kauno marios, Nemuno ir Neries upės). Mažiausia gyvūnijos apsaugos pažeidimų fiksuota Marijampolės (393) ir Panevėžio (202) regionuose.

☹️	Klaipėdos regionas	Kauno regionas	Šiaulių regionas	Utenos regionas	Alytaus regionas	Vilniaus regionas	Marijampolės regionas	Panevėžio regionas	😊
----	--------------------	----------------	------------------	-----------------	------------------	-------------------	-----------------------	--------------------	---

5.14. Savavališkos statybos saugomose teritorijose

Savavališkų statybų saugomose teritorijose dinamika 2002–2008 m., raudona spalva pažymėta tendencijos linija

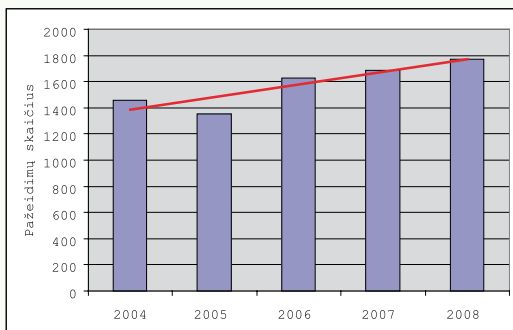
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM

2008 m. saugomose teritorijose nustatyta 130 savavališkos statybos atvejų, 2007 m. tokių atvejų buvo užfiksuota 128. 2002–2008 m. duomenys rodo nepaliojamą nelegalių statybų augimą saugomose teritorijose, tačiau nuo 2005 m. stebima nežymi nelegalių statybų skaičiaus mažėjimo tendencija. 2008 m. valstybiniuose parkuose nugriauti 92 savavališki statiniai, dėl 45 savavališkų statybų atvejų (statinių nugriovimo) vyksta teisiniai procesai. Lyginant su 2007 m., 2008 m. nugriauta 9 proc. daugiau savavališkai pastatytų statinių.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.15. Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimai

Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimų skaičiaus kaita 2004–2008 m., raudona linija rodo tendencijos kryptį

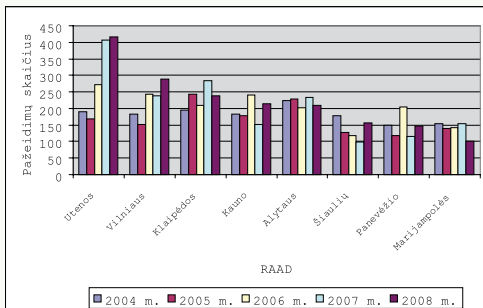
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

2008 m. kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės pažeidimai sudarė apie 10,2 proc. (1770) visų aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimų. Už aplinkosauginių reikalavimų pažeidimus kraštovaizdžio sektoriuje 2008 m. buvo skirta baudų už daugiau kaip 142 tūkst. Lt ir paskaičiuota, kad aplinkai padaryta žalos daugiau nei 1266006 Lt. 2004–2008 m. tendencija rodo, kad nustatytų pažeidimų kiekis, lyginant su ankstesniais metais, didėja. Lyginat su 2005 m., padidėjo vidutiniškai 23 proc. Tačiau lyginant su 2007 m., pažeidimų skaičius išaugo nežymiai. Šis nustatytų pažeidimų skaičiaus didėjimas sietinas su sustiprinta valstybine aplinkos apsaugos kontrole.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.15.1. Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose Lietuvos regionuose

Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimų skaičiaus kaita atskiruose Lietuvos regionuose 2004–2008 m.

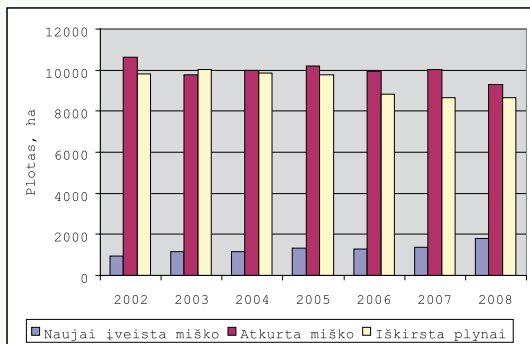
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

2008 m. daugiausia kraštovaizdžio reikalavimų pažeidimų nustatyta Utenos ir Vilniaus regionuose. Lyginant su 2007 m., Lietuvos regionuose nėra stebimas reikšmingas nustatytų pažeidimų didėjimas ar mažėjimas. Vertinant 2004–2008 m. laikotarpį matyti, kad Utenos ir Vilniaus regionuose nustatytų kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimų skaičius didėja.

	Utenos regionas	Vilniaus regionas	Klaipėdos regionas	Kauno regionas	Alytaus regionas	Šiaulių regionas	Panevėžio regionas	Marijampolės regionas	
--	-----------------	-------------------	--------------------	----------------	------------------	------------------	--------------------	-----------------------	--

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.16. Miškų atkūrimas ir įveisimas

Miškų atkūrimas ir įveisimas valstybinėje žemėje 2002–2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: Generalinė miškų urėdija

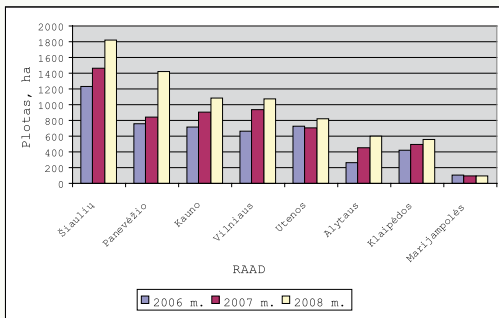
Iš viso privačiuose ir valstybiniuose miškuose 2008 m. įveista 3924 ha naujų miškų: miškų urėdijos įveisė 1794 ha naujų miškų, privačių žemių savininkai – 2130 ha miško.

Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą, parama naujų miškų įveisimui teikiama tiek privačios žemės savininkams, tiek ir valstybinės žemės valdytojams, tarp jų ir miškų urėdijoms. Iš viso 2008 m. į Nacionalinę mokėjimo agentūrą dėl šios paramos kreipėsi 555 pareiškėjai, iš jų: 525 privačios žemės savininkai ir 30 miškų urėdijų. Patvirtinta paramos suma siekia apie 15,1 mln. Lt.

Miškų urėdijos per 2008 m. sėkmingai įvykdė patvirtintas privalomas miško atkūrimo užduotis ir atkūrė 9284 ha (2007 m. – 10038 ha) miško. Privačiuose miškuose atskiruose Lietuvos regionuose 2008 m. miškų atkurta žymiai daugiau nei 2007 m.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.16.1. Miškų atkūrimas ir įveisimas atskiruose Lietuvos regionuose

Miškų atkūrimas privačiuose miškuose atskiruose Lietuvos regionuose 2006–2008 m.

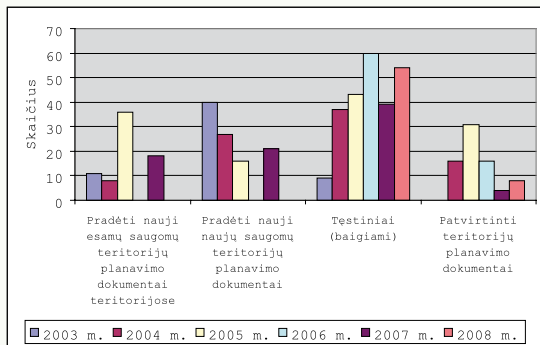
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

Miškų atkūrimo apimtys privačiuose miškuose per 2006–2008 metų laikotarpį nuolat didėjo. 2008 m. atkurtų miškų plotas išaugo Panevėžio regione. Tais metais miškų atkūrimo darbai privačiuose miškuose didžiausia apimtimi vykdyti Šiaulių (1819 ha) ir Panevėžio (1417 ha) regionuose. Mažiausios šių darbų apimtys buvo mažiausius miškų plotus turinčiame Marijampolės regione (apie 91 ha), kur miškų atkūrimo darbai nuo 2006 m. nežymiai mažėja.

☹️	Marijampolės regionas	Klaipėdos regionas	Alytaus regionas	Utenos regionas	Vilniaus regionas	Kauno regionas	Panevėžio regionas	Šiaulių regionas	😊
----	-----------------------	--------------------	------------------	-----------------	-------------------	----------------	--------------------	------------------	---

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.17. Saugomų teritorijų planavimo dokumentų rengimas

Saugomų teritorijų planavimo dokumentų rengimas 2003–2008 m.

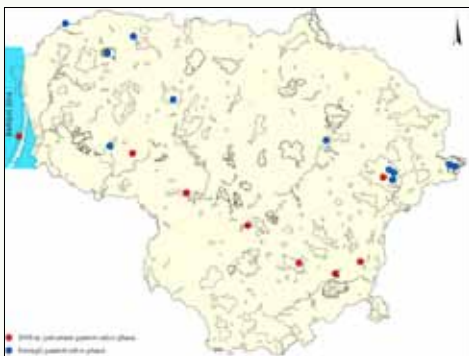
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM

Saugomos teritorijos užima 15,3 proc. bendro šalies ploto ir 2008 m. jų ploto pokyčiai buvo labai neįdomūs. 2008 m. buvo parengti, viešai apsparstyti ir derinami 7 regioninių parkų (Biržų, Krekenavos, Metelių, Pagramančio, Panemunių, Gražutės, ir Širvėtos) ribų, zonų ribų bei tvarkymo planai ir Vištyčio regioninio parko tvarkymo planas, be to, 10 naujų saugomų teritorijų („Natura 2000“ teritorijų) steigimo dokumentai. Taip pat buvo parengti ir viešai apsparstyti ribų planų projektai dviems naujiems valstybiniais parkams: Suvalkijos nacionaliniam ir Daugų regioniniam. Esant nepalankiam žemės savininkų ir kitų suinteresuotų asmenų požiūriui į naujų saugomų teritorijų steigimą, šių valstybinių parkų steigimas Aplinkos ministerijos sustabdytas, kol nebus patvirtinta nauja Saugomų teritorijų įstatymo redakcija. Daugiausia nuveikta rengiant valstybinių parkų tvarkymo planus. Jų rengimas 2008 m. iš esmės baigtas, tačiau patvirtintus tvarkymo planus dėl įvairių kliūčių turi tik 12 regioninių parkų.

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

5.18. Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų rengimas

Teritorijos, kurioms 2008 m. buvo parengti ir patvirtinti gamtotvarkos planai

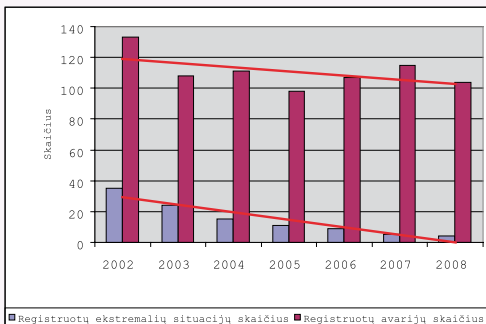
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM

Gamtotvarkos planas – strateginio planavimo dokumentas, kuriam įvertinta ir apibūdinta saugomos teritorijos arba jos dalies ekologinė būklė, kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo problemos ir galimybės, saugomos nykstančių gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, jų buveinės ir natūralios buveinės, nustatyti teritorijos tvarkymo tikslai, tvarkymo ir apsaugos priemonės, joms įgyvendinti reikalingos lėšos ir vykdytojai. Gamtotvarkos planai pirmiausia rengiami „Natura 2000“ tinklo saugomoms teritorijoms, kuriose Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių ir rūšių apsaugos būklė yra nežinoma arba prastėja. Jie sudaro prielaidas priemonių, reikalingų gamtinių buveinių ir rūšių palankiai apsaugos būklei išlaikyti ar atkurti, įgyvendinimui. 2008 m. aplinkos ministro įsakymais patvirtinti 8, o ES struktūrinių fondų lėšomis parengti 11 gamtotvarkos planų. Iš viso iki 2009 m. patvirtinti 52 gamtotvarkos planai.

Kompleksinis poveikis aplinkai

6.1. Ypatingųjų ekologinių situacijų ir avarijų skaičius

Registruotos ekstremalios situacijos ir avarijos 2002–2008 m., raudona spalva pažymėtos tendencijos linijos

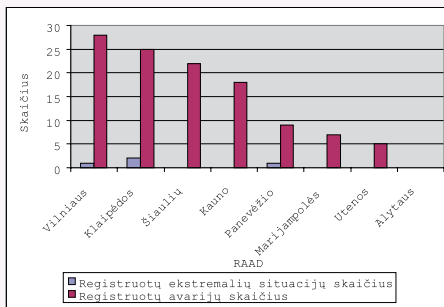
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

Bendras registruojamų avarijų ir kitų aplinkai pavojingų įvykių skaičius mažai kinta nuo 2003 m., o ekstremalių situacijų skaičius dėl griežtos potencialiai pavojingų objektų kontrolės ir įgyvendinamų prevencinių priemonių nuolat mažėja – 2002 m. jų buvo 35, 2008 m. – tik 4. 2008 m. ekstremalios situacijos susidarė dėl naftos produktų išsiliejimo į vandenį ar gruntą.

Kompleksinis poveikis aplinkai

6.1.1. Ypatingųjų ekologinių situacijų ir avarijų skaičius atskiruose Lietuvos regionuose

Registruotos ekstremalios situacijos ir avarijos atskiruose Lietuvos regionuose 2008 m.

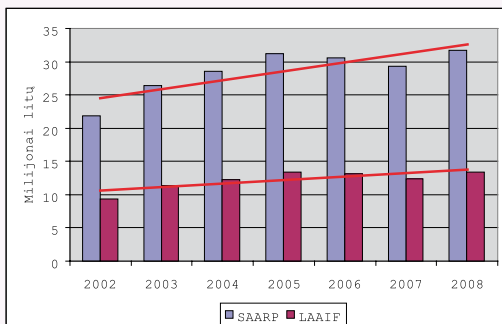
DUOMENŲ ŠALTINIS: Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija

Daugiausiai avarijų įvyksta pramonės atžvilgiu labiausiai išsivysčiusiuose regionuose. Be to, Vilniaus, Klaipėdos ir Šiaulių regionai yra didžiausi teritorijos atžvilgiu. Šiaulių ir Klaipėdos regionai apima po dvi apskritis. Kauno regione įvyksta nemažai autoįvykių, kurių metu į aplinką patenka naftos produktų teršalai, tai susietina su labai intensyviu krovinių transporto eismu per Kauno regioną. 2008 m. Alytaus regiono teritorijoje neužfiksuota nei viena ekologinė avarija ar ekstremali situacija.

	Vilniaus regionas	Klaipėdos regionas	Šiaulių regionas	Kauno regionas	Panevėžio regionas	Marijampolės regionas	Utenos regionas	Alytaus regionas	
---	-------------------	--------------------	------------------	----------------	--------------------	-----------------------	-----------------	------------------	---

Kompleksinis poveikis aplinkai

6.2. Sumokėta mokesčių SAAR programoms ir LAAI fondui

Sumokėta mokesčių SAAR programoms ir LAAI fondui 2002–2008 m., raudonai pažymėta tendencijos linija

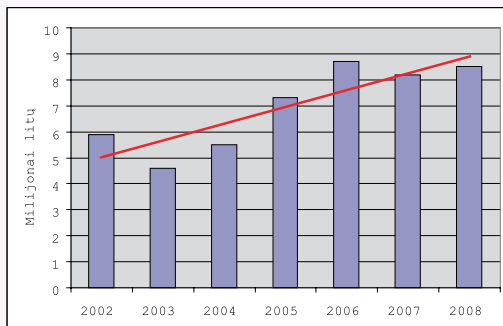
DUOMENŲ ŠALTINIS: *Aplinkos ministerija*

Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo (SAAR) specialiųjų programų įplaukas sudaro 70 proc. sumokamo mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių, o 30 proc. šio mokesčio, kuris surenkamas į valstybės biudžetą, sudaro Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų (LAAI) fondo įplaukas. 2005–2007 m. šios įplaukos šiek tiek sumažėjo. 2008 m. dėl geresnio šio mokesčio administravimo ir įdiegtų kontrolę lengvinančių priemonių (įdiegtos elektroninės mokesstinės deklaracijose už aplinkos teršimą pateiktų duomenų apdorojimo ir ataskaitų formavimo sistemos), įplaukos padidėjo 8 proc., tačiau tai nesietina su apkrovos aplinkai padidėjimu.

Kompleksinis poveikis aplinkai

6.3. Surinkta lėšų AAR programai

Lėšų surinkimo AAR programai augimas 2002–2008 m., raudonai pažymėta tendencijos linija

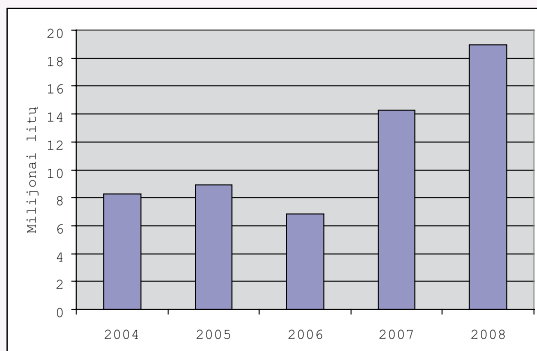
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos ministerija

Nuo 2003 m. Aplinkos apsaugos rėmimo programai surenkamų lėšų kiekis (2008 m. jis, lyginant su 2003 m., padidėjo apie 85 proc.) didėja. Tam turi įtakos ne tik aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų skaičiaus pokyčiai, bet ir baudų už aplinkos taršą augimas.

Kompleksinis poveikis aplinkai

6.4. Sumokėta mokesčių GPAT programai

Sumokėta mokesčių GPAT programai įgyvendinti 2004–2008 m.

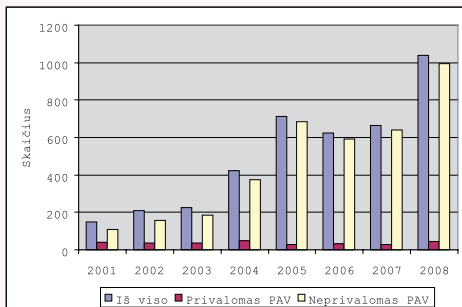
DUOMENŲ ŠALTINIS: *Aplinkos ministerija*

Mokestis už aplinkos teršimą gaminių ar pakuotės atliekomis yra ekonominė priemonė, paremta principu „teršėjas moka“, kuri skirta skatinti ūkio subjektus efektyviau tvarkyti gamybos proceso metu susidarancias atliekas, diegti pažangesnes gamybos technologijas. 2008 m. pinigines įplaukas Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo (GPAT) programai įgyvendinti padidėjo apie 32 proc., t. y. 4,64 mln. Lt, lyginant su 2007 m. gautomis lėšomis. Tai rodo, kad sutvarkomas mažesnis kiekis atliekų ir sumokama didesnė dalis mokesčio.

Kompleksinis poveikis aplinkai

6.5. Atlikta atrankų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai privalomo vertinimo

Planuojamų ūkinių veiklų, kurioms turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo (PAV), skaičius kaita 2001–2008 m.

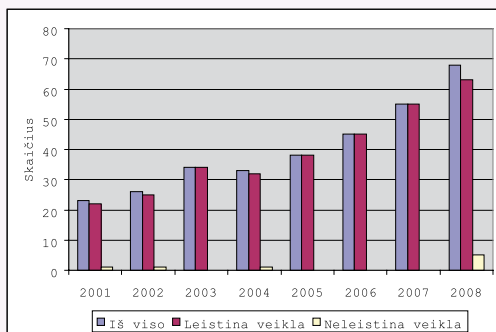
DUOMENŲ ŠALTINIS: Aplinkos ministerija

Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas tiesiogiai ir netiesiogiai gali paveikti aplinką. Siekiant nustatyti, ar privaloma atlikti konkrečios planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, yra taikoma atrankos procedūra, užtikrinanti, kad poveikio aplinkai vertinimo nereikės atlikti tada, kai planuojama veikla yra nedidelės apimties ar nesukels reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai. Planuojamų ūkinių veiklų, kurioms atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, skaičius kasmet auga. Didžioji analizuotų veiklų dalis buvo nedidelės apimties ir negalėjo sukelti reikšmingo poveikio aplinkai, todėl po atrankos procedūros buvo rengiama projekto aplinkos apsaugos dalis, o dėl 7,3 proc. planuojamų ūkinių veiklų po atrankos buvo privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą. Ūkinių veiklų skaičiaus augimas rodo augančią potencialių grėsmių galimybę.

Kompleksinis poveikis aplinkai

6.6. Priimta sprendimų dėl veiklos leistinumo

Priimta sprendimų dėl ūkinės veiklos, kuriai privalomas poveikio aplinkai vertinimas 2001–2008 m.

DUOMENŲ ŠALTINIS: *Aplinkos ministerija*

Kad būtų identifikuoti didžiųjų planuojamų ūkinių veiklų galimi neigiami poveikiai aplinkai ir išvengta rizikos, privalomai atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Jo metu nustatomas, apibūdinamas ir įvertinamas galimas tiesioginis ir netiesioginis planuojamos ūkinės veiklos poveikis ir užtikrinama, kad į aplinkos apsaugos aspektus bus atsižvelgta iki šios veiklos vykdymo pradžios. Lietuvoje kasmet planuojama vis daugiau ir sudėtingesnių ūkinių veiklų, kurioms buvo atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. 2008 m. nustačius reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai, įvertinus motyvuotus visuomenės pasiūlymus, 5 atvejais buvo priimti neigiami sprendimai dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo. Augantis teigiamų sprendimų skaičius rodo didėjančią grėsmę aplinkai.

SANTRAUKA

Rodiklio tipas	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio būklės vertinimas
ORAS		
Būklė	Foninis atmosferos oro užterštumas	☺
	Pagrindinių oro teršalų vidutinės metinės koncentracijos labiausiai teršiamose Lietuvos miestų vietose	☺
	Vidutinės paros KD_{10} koncentracijos ribinės vertės viršijimai	☹
	8 val. O_3 koncentracijos siektinos vertės viršijimai	☺
	1 val. NO_2 koncentracijos ribinės vertės viršijimai	☺
Apkrova	Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atmosferos sektoriuje	☺
	Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atmosferos sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose	
Veikiančios jėgos	Į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir BVP kaita	☺
	Pramonės, energetikos ir transporto sektorių išmetamų į atmosferą teršalų kiekio ir BVP kaita	☺
Atsakas	Iš atsinaujinančių išteklių pagamintos elektros energijos, pirminės energijos ir biodegalų kiekis	☺
VANDUO		
Būklė	Upių vandens kokybės atitiktis normoms pagal bendrųjų cheminių parametų vidutinės metinės vertės	☺
	Upių vandens kokybės atitiktis normoms pagal pavojingų medžiagų vidutinės metinės koncentracijas	☺
	Ežerų ir tvenkinių vandens kokybės atitiktis normoms pagal bendrojo fosforo ir fosfatų vidutinės metinės koncentracijas	☺
	Chlorofilo a koncentracijos pokyčiai ežeruose	☺
	Kuršių marių ir Baltijos jūros priekrantės vandens druskingumas	☺
	Chlorofilo a koncentracijos pokyčiai Kuršių mariose	☺
	Fitoplanktono kiekis ir biomasė Kuršių mariose	☺
	Biogeninių medžiagų koncentracijos Kuršių mariose ir Baltijos jūroje	☺
	Naftos angliavandenių koncentracijos Baltijos jūroje	☹
	Naftos angliavandenių ir sunkiųjų metalų vidutinės koncentracijos Baltijos jūros dugno nuosėdose	☺
	Gruntinio vandens išteklių balansas	☺
	Požeminio vandens kokybė	☺

Rodiklio tipas	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio būklės vertinimas
Apkrova	Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas	☺
	Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas atskiruose Lietuvos regionuose	
	Požeminio vandens paėmimas ir naudojimas	☺
	Požeminio vandens paėmimas ir naudojimas atskiruose Lietuvos regionuose	
	Iš sutelktosios taršos šaltinių į vandens telkinius patekę teršalų kiekiai	☺
	Iš sutelktosios taršos šaltinių į vandens telkinius patekę teršalų kiekiai atskiruose Lietuvos regionuose	
	Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai vandens sektoriuje	☺
	Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai vandens sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose	
Atsakas	Paviršinių nuotekų išvalymas	☺
	Paviršinių nuotekų išvalymas atskiruose Lietuvos regionuose	
	Buitinių ir gamybinių nuotekų išvalymas	☺
	Buitinių ir gamybinių nuotekų išvalymas atskiruose Lietuvos regionuose	
ATLIEKOS		
Apkrova	Surinktas komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam gyventojui	☺
	Į vidaus rinką išleistų pakuočių kiekis, tenkantis vienam gyventojui	☺
	Surinktas pavojingų atliekų kiekis pagal atskiras jų rūšis	☺
	Aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atliekų sektoriuje	☺
	Aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atliekų sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose	
Veikianti jėga	Surinktas gamybinių atliekų kiekis, tenkantis BVP vienetui	☺
Atsakas	Komunalinių atliekų tvarkymas	☺
	Pakuočių atliekų tvarkymas	☺
	Gamybinių atliekų tvarkymas	☺
	Padangų atliekų tvarkymas	☺
	Pavojingų atliekų tvarkymas	☺
	Antrinių žaliavų panaudojimas	☺

Rodiklio tipas	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio būklės vertinimas
KRAŠTOVAIZDIS IR BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ		
Būklė	Šalies miškingumas ir miškų plotas	☺
	Vidutinė medžių lajų defoliacija miškuose	☹
	Vilkų gausumas Lietuvoje	☺
	Invazinių kraujasiurbių upinių mašalų gausumas	☺
	Lašišinių žuvų populiacijų gausumas	☹
	Verslinių žuvų biomasė ir gausumas Kuršių mariose	☹
	Verslinių žuvų biomasė ir gausumas Baltijos jūroje	☹
	Baltijos jūros krantų dinamika	☹
Karstiniai procesai Šiaurės Lietuvos karstiniame regione	☹	
Apkrova	Miško gaisrų skaičius ir gaisraviečių plotai	☺
	Kirtimų apimtys valstybiniuose ir privačiuose miškuose	☺
	Neteisėti kirtimai privačiuose ir valstybiniuose miškuose	☺
	Gyvūnijos ir miškų apsaugos reikalavimų pažeidimai	☺
	Gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose Lietuvos regionuose	
	Savavališkos statybos saugomose teritorijose	☹
	Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimai	☹
Atsakas	Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose Lietuvos regionuose	
	Miškų atkūrimas ir įveisimas	☺
	Miškų atkūrimas ir įveisimas atskiruose Lietuvos regionuose	
	Saugomų teritorijų planavimo dokumentų rengimas	☺
	Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų rengimas	☺
KOMPLEKSINIS POVEIKIS APLINKAI		
Apkrova	Ypatingųjų ekologinių situacijų ir avarijų skaičius	☹
	Ypatingųjų ekologinių situacijų ir avarijų skaičius atskiruose Lietuvos regionuose	
	Sumokėta mokesčių SAAR programoms ir LAAI fondui	☺
	Surinkta lėšų AAR programai	☺
	Sumokėta mokesčių GPAT programai	☹
Veikiančios jėgos	Atlikta atrankų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai privalomo vertinimo	☹
	Priimta sprendimų dėl veiklos leistinumą	☹

TURINYS

ĮVADAS	5
1. KLIMATO ELEMENTAI	6
1.1. Bendroji saulės spinduliuotė.....	6
1.2. Saulės spindėjimo trukmė.....	7
1.3. Ultravioletinė saulės spinduliuotė	8
1.4. Bendras ozono kiekis.....	9
1.5. Oro temperatūra.....	10
1.6. Kritulių kiekis	11
1.7. Paviršinio vandens nuotėkis	12
1.8. Vandens ir oro temperatūra Baltijos jūroje ir Kuršių mariose	13
1.9. Maksimalus vėjo greitis Lietuvos pajūryje	14
2. ORAS	15
2.1. Foninis atmosferos oro užterštumas	15
2.2. Pagrindinių oro teršalų vidutinės metinės koncentracijos labiausiai teršiamose Lietuvos miestų vietose	16
2.3. Vidutinės paros KD_{10} koncentracijos ribinės vertės viršijimai.....	17
2.4. 8 val. O_3 koncentracijos siektinos vertės viršijimai	18
2.5. 1 val. NO_2 koncentracijos ribinės vertės viršijimai	19
2.6. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atmosferos sektoriuje	20
2.6.1. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atmosferos sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose	21
2.7. Į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir BVP kaita	22
2.8. Pramonės, energetikos ir transporto sektorių išmetamų į atmosferą teršalų kiekio ir BVP kaita	23
2.9. Iš atsinaujinančių išteklių pagamintos elektros energijos, pirminės energijos ir biodegalų kiekis.....	24

3. VANDUO	25
3.1. Upių vandens kokybės atitiktis normoms pagal bendrųjų cheminių parametrų vidutinės metinės vertės	25
3.2. Upių vandens kokybės atitiktis normoms pagal pavojingų medžiagų vidutinės metinės koncentracijas	26
3.3. Ežerų ir tvenkinių vandens kokybės atitiktis normoms pagal bendrojo fosforo ir fosfatų vidutinės metinės koncentracijas	27
3.4. Chlorofilo a koncentracijos pokyčiai ežeruose.	28
3.5. Kuršių marių ir Baltijos jūros priekrantės vandens druskingumas	29
3.6. Chlorofilo a koncentracijos pokyčiai Kuršių mariose.	30
3.7. Fitoplanktono kiekis ir biomasė Kuršių mariose.	31
3.8. Biogeninių medžiagų koncentracijos Kuršių mariose ir Baltijos jūroje	32
3.9. Naftos angliavandenilių koncentracijos Baltijos jūroje.	33
3.10. Naftos angliavandenilių ir sunkiųjų metalų vidutinės koncentracijos Baltijos jūros dugno nuosėdose	34
3.11. Gruntinio vandens išteklių balansas	35
3.12. Požeminio vandens kokybė	36
3.13. Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas.	37
3.13.1. Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas atskiruose Lietuvos regionuose.	38
3.14. Požeminio vandens paėmimas ir naudojimas	39
3.14.1. Požeminio vandens paėmimas ir naudojimas atskiruose Lietuvos regionuose.	40
3.15. Iš sutelktosios taršos šaltinių į vandens telkinius patekę teršalų kiekiai	41
3.15.1. Iš sutelktosios taršos šaltinių į vandens telkinius patekę teršalų kiekiai atskiruose Lietuvos regionuose.	42
3.16. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai vandens sektoriuje	43
3.16.1. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai vandens sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose.	44
3.17. Paviršinių nuotekų išvalymas	45

3.17.1.	Paviršinių nuotekų išvalymas atskiruose Lietuvos regionuose	46
3.18.	Buitinių ir gamybinių nuotekų išvalymas	47
3.18.1.	Buitinių ir gamybinių nuotekų išvalymas atskiruose Lietuvos regionuose	48
4.	ATLIEKOS	49
4.1.	Surinktas komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam gyventojui	49
4.2.	Į vidaus rinką išleistų pakuočių kiekis, tenkantis vienam gyventojui	50
4.3.	Surinktas pavojingų atliekų kiekis pagal atskiras jų rūšis	51
4.4.	Aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atliekų sektoriuje	52
4.4.1.	Aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atliekų sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose	53
4.5.	Surinktas gamybinių atliekų kiekis, tenkantis BVP vienetai	54
4.6.	Komunalinių atliekų tvarkymas	55
4.7.	Pakuočių atliekų tvarkymas	56
4.8.	Gamybinių atliekų tvarkymas	57
4.9.	Padangų atliekų tvarkymas	58
4.10.	Pavojingų atliekų tvarkymas	59
4.11.	Antrinių žaliavų panaudojimas	60
5.	KRAŠTOVAIZDIS IR BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ	61
5.1.	Šalies miškingumas ir miškų plotas	61
5.2.	Vidutinė medžių lajų defoliacija miškuose	62
5.3.	Vilkų gausumas Lietuvoje	63
5.4.	Invazinių kraujasiurbių upinių mašalų gausumas	64
5.5.	Lašišinių žuvų populiacijų gausumas	65
5.6.	Verslinių žuvų biomasė ir gausumas Kuršių mariose	66
5.7.	Verslinių žuvų biomasė ir gausumas Baltijos jūroje	67
5.8.	Baltijos jūros krantų dinamika	68
5.9.	Karstiniai procesai Šiaurės Lietuvos karstiniame regione	69
5.10.	Miško gaisrų skaičius ir gaisraviečių plotai	70
5.11.	Kirtimų apimtys valstybiniuose ir privačiuose miškuose	71

5.12.	Neteisėti kirtimai privačiuose ir valstybiniuose miškuose	72
5.13.	Gyvūnijos ir miškų apsaugos reikalavimų pažeidimai	73
5.13.1.	Gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose Lietuvos regionuose.	74
5.14.	Savavališkos statybos saugomose teritorijose.	75
5.15.	Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimai	76
5.15.1.	Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose Lietuvos regionuose.	77
5.16.	Miškų atkūrimas ir įveisimas	78
5.16.1.	Miškų atkūrimas ir įveisimas atskiruose Lietuvos regionuose	79
5.17.	Saugomų teritorijų planavimo dokumentų rengimas	80
5.18.	Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų rengimas.	81
6.	KOMPLEKSINIS POVEIKIS APLINKAI	82
6.1.	Ypatingųjų ekologinių situacijų ir avarijų skaičius.	82
6.1.1.	Ypatingųjų ekologinių situacijų ir avarijų skaičius atskiruose Lietuvos regionuose.	83
6.2.	Sumokėta mokesčių SAAR programoms ir LAAI fondui.	84
6.3.	Surinkta lėšų AAR programai.	85
6.4.	Sumokėta mokesčių GPAT programai	86
6.5.	Atlikta atrankų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai privalomo vertinimo.	87
6.6.	Priimta sprendimų dėl veiklos leistinumo	88
	SANTRAUKA	89
	PRIEDAI	97

PRIEDAI

1.1. Bendroji saulės spinduliuotė MJ/m²

Mėnuo/ Stotis	Kaunas, daugiametis vidurkis	Kaunas, 2008 m.	Šilutė, daugiametis vidurkis	Šilutė, 2008 m.
01	60	49	55	54
02	125	93	107	102
03	265	245	241	258
04	386	382	386	402
05	567	596	558	681
06	591	687	601	679
07	566	619	561	680
08	475	460	448	406
09	293	288	277	303
10	152	143	141	180
11	59	73	58	79
12	38	31	33	36

1.2. Saulės spindėjimo trukmė val.

Metai/ Mėnesiai	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
2008	40,0	55,9	121,6	180,7	279,0	335,1	308,5	213,0	139,1	88,1	50,6	20,9
1961–1990*	37,6	66,8	126,1	178,2	258,0	275,8	263,6	242,1	163,3	100,0	41,2	29,4

*Patikslinti duomenys

1.3. Ultravioletinė saulės spinduliuotė MED/h

Stotis/Mėnesiai	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Kaunas, maksimali	0,285	0,726	1,381	2,317	3,247	3,932	3,676	3,211	2,427	1,124	0,464	0,172
Kaunas, vidutinė	0,020	0,055	0,145	0,320	0,525	0,742	0,688	0,498	0,286	0,106	0,038	0,014
Palanga, maksimali	0,254	0,670	1,442	2,502	3,311	3,959	3,834	2,874	2,332	0,998	0,435	0,141
Palanga, vidutinė	0,014	0,054	0,139	0,331	0,670	0,804	0,756	0,410	0,278	0,100	0,032	0,010

1.4. Bendras ozono kiekis Dobsono vienetais

Metai/ Mėnesiai	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
2008	309	317	389	362	354	316	322	304	272	267	263	271
1993–2002	333	368	380	376	368	357	338	319	310	292	290	313

1.5. Oro temperatūra °C

Metai/Mėnuo	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
2008 m.	-0,5	2,1	2,3	8,3	11,6	15,7	17,9	17,6	11,8	8,9	3,2	0,3
1961–1990 m.	-5,1	-4,6	-0,7	5,4	11,9	15,4	16,7	16,2	11,9	7,2	2,0	-2,4

Metai/Sezonas	Žiema (2007–2008)	Pavasaris	Vasara	Ruduo
2008 m.	0,8	7,4	17,1	8,0
1961–1990 m.	-4,0	5,5	16,1	7,0

1.6. Kritulių kiekis mm

Metai/Mėnuo	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
2008 m.	65	47	66	45	40	53	59	97	29	88	57	51
1961–1990 m.	42	30	37	42	52	68	79	76	68	60	65	56

Metai/Sezonas	Žiema (2007–2008 m.)	Pavasaris	Vasara	Ruduo
2008 m.	147	145	207	169
1961–1990 m.	128	131	223	193

1.7. Paviršinio vandens nuotėkis km^3

Metai	Bendras nuotėkis iš Lietuvos teritorijos	Prietaka iš kitų valstybių
1975	23,43	9,48
1976	17,93	7,05
1977	25,31	9,07
1978	32,60	10,53
1979	32,16	11,07
1980	37,10	11,17
1981	24,29	9,84
1982	27,52	10,10
1983	29,76	8,74
1984	23,41	7,30
1985	30,63	9,68
1986	30,86	8,87
1987	29,07	8,50
1988	28,47	9,52
1989	29,02	9,25
1990	32,90	9,83
1991	25,34	8,45
1992	23,88	7,20
1993	28,44	8,75
1994	30,37	11,73
1995	30,00	8,48
1996	21,79	8,25
1997	22,53	7,09
1998	36,18	10,05
1999	30,58	9,97
2000	20,16	7,38
2001	25,21	6,63
2002	24,49	7,70
2003	16,80	7,01
2004	24,60	9,20
2005	24,54	9,52
2006	19,02	8,93
2007	27,21	8,66
2008	22,47	8,25

1.8. Vandens ir oro temperatūra Baltijos jūroje ir Kuršių mariose °C

Vertės pavadinimas/ Mėnuo	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Vidutinė oro temperatūra Baltijos jūros priekrantėje (Klaipėda) 2008 m.	1,3	3,2	3,2	7,7	12,0	16,3	18,6	17,7	11,7	10,8	4,9	2,1
Vidutinė vandens temperatūra Baltijos jūros priekrantėje (Nida) 2008 m.	2,0	3,1	4,2	7,0	9,9	14,1	18,8	18,6	13,1	11,2	6,8	3,6
Vidutinė vandens temperatūra Kuršių marių priekrantėje (Nida) 2008 m.	0,6	2,4	4,1	9,0	14,9	18,8	20,6	19,6	13,9	10,5	5,0	1,6
Vidutinė oro temperatūra Klaipėdoje 1961–1991	-2,8	-2,6	0,4	5,0	10,7	14,2	16,6	16,7	13,3	9,0	3,9	-0,1
Vidutinė vandens temperatūra Baltijos jūros pakrantėje (Nida) 1961–1990 m.	1,2	1,0	1,7	5,2	9,3	13,4	17,2	17,8	14,7	10,3	5,6	2,2
Vidutinė vandens temperatūra Kuršių marių pakrantėje (Nida) 1961–1990 m.	0,2	0,2	0,6	5,0	12,4	17,4	19,3	18,7	14,3	9,5	3,8	1,1

1.9. Maksimalus vėjo greitis Lietuvos pajūryje m/s

Metai/Mėnuo	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
2008	24	28	21	16	14	19	13	19	13	18	20	20
1991–2007	32	28	28	21	20	23	32	25	25	31	32	40
1961–1990	34	30	34	26	24	25	34	26	30	40	36	35

2.1. Foninis atmosferos oro užterštumas mkg/m^3

Teršalas/Vieta	Aukštaitija	Žemaitija	Preila
SO ₂	0,29	0,36	0,55
SO ₄	0,58	0,46	0,94
NO ₂	0,60	0,80	0,91
NO ₃	0,41	0,46	0,70
NH ₄	0,87	0,76	1,59

2.2. Pagrindinių oro teršalų vidutinės metinės koncentracijos labiausiai teršiamose Lietuvos miestų vietose mkg/m^3

Stotis	KD ₁₀	NO ₂	Ribinė vertė
Vilnius, Žirmūnai	27	32	40
Kaunas, Petrašiūnai	24	16	
Panevėžys, Centras	24	15	
Klaipėda, Šilutės pl.	23	19	
Šiauliai	22	28	
Jonava	21	9	
Klaipėda, Centras	20	25	
Mažeikiai	19	6	
Kėdainiai	18	13	

2.3. Vidutinės paros KD_{10} koncentracijos ribinės vertės viršijimai dienų skaičius

Stotis	Dienų skaičius, kai buvo viršyta paros ribinė vertė	Leistinas viršyti dienų skaičius
Vilnius, Žirmūnai	30	35
Kaunas, Petrašiūnai	19	
Panevėžys, Centras	16	
Šiauliai	11	
Vilnius, Savanorių pr.	10	
Klaipėda, Centras	9	
Mažeikiai	9	
Klaipėda, Šilutės pl.	8	
Panevėžys, Parko g.	8	
Jonava	8	
Vilnius, Lazdynai	5	
Vilnius, Senamiestis	5	
Kėdainiai	5	
N. Akmenė	5	

2.4. 8 val. O_3 koncentracijos siektinos vertės viršijimai dienų skaičius

Stotis	2006–2008 m. laikotarpiu užfiksuotas vidutinis dienų skaičius, kai buvo viršyta siektina vertė	2008 m. užfiksuotas dienų skaičius, kai buvo viršyta siektina vertė	Leidžiamas viršyti dienų skaičius
Vilnius, Lazdynai	13	12	25
Kaunas, Petrašiūnai	8	8	
Mažeikiai	8	7	
Panevėžys, Centras	6	6	
Jonava	5	2	
Kėdainiai	5	0	
Vilnius, Žirmūnai	5	0	
Klaipėda, Šilutės pl.	3	0	
Šiauliai	1	1	
Dzūkija	10	9	
Aukštaitija	9	10	
Žemaitija	6	4	

2.5. 1 val. NO₂ koncentracijos ribinės vertės viršijimai mg/m³

Stotis	2007 m.	2008 m.	Ribinė vertė, įsigaliosianti 2010 m.
Šiauliai	164	161	200
Vilnius, Žirmūnai	159	150	
Klaipėda, Šilutės pl.	179	148	
Kaunas, Dainava	192	133	
Panevėžys, Centras	163	120	

2.6. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atmosferos sektoriuje

Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Pažeidimų skaičius	2868	2492	2250	1922	1868	1626	1346

2.6.1. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atmosferos sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose

Regionai/Metai	2004	2005	2006	2007	2008
Alytaus	313	161	171	87	96
Kauno	356	321	366	305	261
Klaipėdos	356	303	441	390	149
Marijampolės	77	166	115	138	154
Panevėžio	261	168	170	128	107
Šiaulių	152	243	143	198	286
Utenos	220	258	187	61	65
Vilniaus	515	302	248	319	228

2.7. Į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir BVP kaita tūkst. t/mln. Lt

Rodiklis/Metai	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CO ₂ (tūkstančiai tonų)*	20230	20611	20842	21602	22563	22874	24738
BVP veikusiomis kainomis (milijonai litų)*	48637	52070	56959	62698	72060	82793	98139

*Patikslinti duomenys

2.8. *Pramonės, energetikos ir transporto sektorių išmetamų į atmosferą teršalų kiekio ir BVP kaita tūkst. t/mln. Lt*

Rodiklis/Metai	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Išmestas į atmosferą teršalų kiekis pramonės sektoriuje*	62,9	64,1	73,0	64,3	73,0	76,7	71,9
Išmestas į atmosferą teršalų kiekis energetikos sektoriuje	186,9	182,5	177,6	171,7	188,5	184,2	168,0
Išmestas į atmosferą teršalų kiekis transporto sektoriuje*	152,1	154,7	157,2	130,0	128,2	135,8	163,4
BVP veikusiomis kainomis*	48637	52070	56959	62698	72060	82793	98139

*Patikslinti duomenys

2.9. *Iš atsinaujinančių išteklių pagamintos elektros energijos, pirminės energijos ir biodegalų procentas**

Metai	Pirminė energija	Elektros energija	Biodegalai
2001	8,30	3,03	0,00
2002	8,35	3,18	0,00
2003	8,16	2,78	0,01
2004	8,35	3,55	0,07
2005	8,80	3,88	0,30
2006	9,24	3,62	2,23
2007	8,68	4,69	4,57
2010	12,00	7,00	5,75

*Patikslinti duomenys

3.5. Kuršių marių ir Baltijos jūros priekrantės vandens druskingumas promilėmis

Hidrologinė stotis/Metai		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Baltijos jūra	Nida	6,73	6,91	6,87	7,03	7,08	6,92	6,93
	Klaipėda	5,12	5,57	5,12	5,00	5,62	4,63	5,19
	Palanga	5,49	5,96	5,72	6,10	6,28	5,74	6,09
Kuršių marios	Klaipėdos sąs.	2,72	3,11	2,71	2,10	2,92	1,82	2,81
	Juodkrantė	1,15	1,66	1,24	1,04	1,08	0,78	1,69
	Nida	0,08	0,09	0,06	0,07	0,09	0,06	0,07
	Ventė	0,04	0,11	0,04	0,04	0,15	0,04	0,07

3.6. Chlorofilo a koncentracijos pokyčiai Kuršių mariose mg/m³

Metai	Klaipėdos sąsiauris	Šiaurinė dalis	Centrinė dalis
1994–2007	28,13	42,31	36,28
2008	22,84	33,90	44,11

3.7. Fitoplanktono kiekis ir biomasė Kuršių mariose mg/l

Metai	Žiema	Pavasaris	Vasara	Ruduo	Hiperžydėjimas	Intensyvus žydėjimas	Metinis vidurkis
2001	4,6	11,1	37,2	27,6	100,0	10,0	22,9
2002	1,3	18,4	64,8	108,5			53,6
2003	0,4	29,9	39,7	10,9			23,5
2004	0,6	25,5	39,7	19,9			24,7
2005	6,1	17,1	19,4	11,5			14,6
2006	0,6	8,0	18,0	11,7			11,0
2007	2,2	9,9	21,6	7,2			11,9
2008	2,2	8,6	24,8	10,5			13,4

Mėnesiai	2008 m.	Daugiamečiai vidurkiai
01	1,1	2,5
02	3,2	1,9
03	8,3	3,6
04	7,3	23,9
05	10,3	23,8
06	5,1	16,7
07	20,9	29,8
08	40,1	41,1
09	33,2	49,8
10	7,5	72,1
11	12,7	8,2
12	11,2	4,4

3.8. Biogeninių medžiagų koncentracijos Kuršių mariose ir Baltijos jūroje mg/l

Rodiklis/ Metai	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
P bendras Kuršių mariose	0,16	0,11	0,07	0,10	0,07	0,07	0,06	0,06	0,09	0,08	0,09	0,06
P bendras Baltijos jūroje	0,03	0,03	0,03	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,05	0,04	0,04
P bendras DLK	0,10											
N bendras Kuršių mariose	1,91	2,30	2,29	1,61	1,70	1,98	1,36	1,35	1,41	1,40	2,46	1,80
N bendras Baltijos jūroje	0,60	0,80	0,42	0,41	0,41	0,53	0,42	0,42	0,37	0,29	0,50	0,45
N bendras DLK	2,50											

3.9. Naftos angliavandenilių koncentracijos Baltijos jūroje mg/l

Rodiklis/ Metai	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kuršių marių vandenų išplitimo Baltijos jūroje zona	0,026	0,024	0,033	0,033	0,036	0,022	0,041	0,051	0,035	0,025	0,054
Baltijos jūros pakrantė	0,029	0,025	0,029	0,038	0,031	0,020	0,033	0,039	0,046	0,033	0,046
Grunto gramzdinimo jūroje rajonas	0,029	0,028	0,047	0,040	0,026	0,028	0,040	0,041	0,080	0,039	0,040
Atvira jūra	0,044	0,020	0,031	0,033	0,031	0,018	0,023	0,034	0,054	0,036	0,046
DLK	0,050										

3.10. Naftos angliavandenilių ir sunkiųjų metalų vidutinės koncentracijos Baltijos jūros dugno nuosėdose mg/kg

Rodiklis	Kuršių marių vandenų išplitimo Baltijos jūroje zona	Baltijos jūros pakrantė	Grunto gramzdinimo jūroje rajonas	Atvira jūra
Hg _{x100}	1,10	1,10	0,80	0,80
Pb	2,40	2,00	2,80	6,60
Cu	0,62	0,70	2,40	1,70
Cd _{x100}	4,00	2,00	2,00	3,00
Zn	8,70	7,80	17,00	16,00
Ni	1,60	1,50	7,70	4,40
Cr	3,60	4,60	12,00	10,00
Naftos angliavandeniliai	5,80	6,30	30,00	8,30

3.11. Gruntinio vandens išteklių balansas cm

Metai	Slūgsojimo gylis	Daugiametis vidurkis
1969	492	356,5
1970	402	
1971	373	
1972	437	
1973	390	
1974	322	
1975	348	
1976	464	
1977	431	
1978	287	
1979	282	
1980	220	
1981	189	
1982	290	
1983	310	
1984	278	
1985	303	
1986	296	
1987	289	
1988	302	
1989	298	
1990	302	
1991	354	
1992	361	
1993	396	
1994	370	
1995	360	
1996	431	
1997	435	
1998	357	
1999	356	
2000	398	
2001	421	
2002	373	
2003	482	
2004	337	
2005	380	
2006	430	
2007	334	
2008	313	

3.13. Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas mln. m³

Metai	Paimta	Naudota energetikai	Naudota žuvininkystei	Naudota pramonei
2000	3412,9	3284,4	80,5	38,2
2001	4053,0	3934,4	69,8	34,4
2002	4662,4	4548,7	70,2	34,1
2003	5856,1	5744,1	73,1	28,7
2004	5293,1	5183,8	74,5	30,4
2005	3759,1	3650,3	73,3	30,0
2006	3611,0	3505,8	72,2	30,2
2007	4369,7	4262,2	74,3	30,4
2008	4548,0	4443,5	74,8	27,2

3.13.1. Paviršinio vandens paėmimas ir naudojimas atskiruose Lietuvos regionuose tūkst. m³

Regionai	Paimta	Naudota energetikai	Naudota žuvininkystei	Naudota pramonei
Kauno	2478977,0	2453307,0	8493,0	17106,0
Utenos	1762315,2	1746314,0	15224,2	753,0
Vilniaus	271640,0	241400,0	27642,0	2139,0
Šiaulių	10425,0	1960,0	5960,0	2504,0
Alytaus	9519,1	79,5	7976,3	170,6
Klaipėdos	7705,0	455,0	2863,0	3840,0
Marijampolės	4753,2	0	4729,0	24,2
Panevėžio	2710,5	10,3	1940,0	708,5

3.14. Požeminio vandens paėmimas ir naudojimas mln. m³

Metai	Paimta	Naudota ūkiui ir buiėiai	Naudota pramonei
2000	168,1	101,6	14,4
2001	155,6	97,9	15,6
2002	158,6	93,8	13,8
2003	168,7	96,1	20,0
2004	157,3	97,2	17,1
2005	157,2	96,8	18,5
2006	164,3	99,1	18,5
2007	154,6	95,7	20,5
2008	150,0	94,1	18,4

3.14.1. Požeminio vandens paėmimas ir naudojimas atskiruose Lietuvos regionuose mln. m³

Regionai	Paimta	Naudota ūkiui ir buiėiai	Naudota pramonei
Vilniaus	45,2	31,6	3,0
Kauno	34,6	21,3	2,6
Klaipėdos	22,3	12,7	4,5
Šiaulių	15,3	9,3	2,0
Panevėžio	11,8	6,0	3,1
Alytaus	7,5	4,6	0,6
Utenos	7,1	3,9	1,8
Marijampolės	6,3	4,7	0,7

3.15. Iš sutelktosios taršos šaltinių į vandens telkinius patekę teršalų kiekiai tonomis

Rodiklis/ Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
BDS,	6085,1	6631,0	5123,5	4350,6	3424,0	3818,3	3421,7	3576,4	2394,4
Skandinčios medžiagos	7109,4	5939,6	5161,9	4597,0	4563,5	4606,9	4344,9	5772,2	3871,2
Bendrasis azotas	3695,4	3448,1	3202,6	3074,4	2929,3	2837,6	2819,2	2743,8	2368,4
Bendrasis fosforas	653,5	512,5	440,4	393,2	362,3	355,3	336,8	302,7	241,9
Nafta ir jos produktai	63,7	57,7	76,7	50,2	63,1	63,2	58,8	62,3	46,1

3.15.1. Iš sutelktosios taršos šaltinių į vandens telkinius patekę teršalų kiekiai atskiruose Lietuvos regionuose

Rodiklis/ Regionai	Kauno	Vilniaus	Klaipėdos	Šiaulių	Alytaus	Panėvėžio	Utenos	Marijampolės
BDS,	855,5	430,8	498,7	205,2	152,8	132,0	64,6	54,7
Skandinčios medžiagos	907,5	901,8	884,3	314,8	446,5	175,7	118,9	121,7
Bendrasis azotas	731,2	527,6	339,1	370,6	99,3	153,2	67,0	80,4
Bendrasis fosforas	65,0	50,0	26,8	43,2	13,2	14,9	18,4	10,3
Nafta ir jos produktai	12,0	9,4	10,3	3,8	2,8	6,0	1,5	0,4

3.16. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai vandens sektoriuje

Metai	Pažeidimų skaičius
2002	2116
2003	1878
2004	1842
2005	2084
2006	1883*
2007	1538
2008	1652

*Patikslinti duomenys

3.16.1. Nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai vandens sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose

Regionai/Metai	2004	2005	2006	2007	2008
Alytaus	241	231	231	216	246
Kauno	314	402	397	261	283
Klaipėdos	343	532	364	272	280
Marijampolės	127	95	101	95	170
Panevėžio	117	135	142	135	106
Šiaulių	241	239	191	165	188
Utenos	252	217	256	187	129
Vilniaus	207	233	201	207	250

3.17. Paviršinių nuotekų išvalymas mln. m³

Rodiklis\Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Išvalytos iki nustatytų normų	3,9	4,5	4,3	4,3	5,3	5,2*	4,6*	6,3	4,8
Nepakankamai išvalytos	0,2	0,1	0,3	0,5	0,5	0,2	0,2	0,3	0,6
Nevalytos	47,7	51,1	44,7	43,8	44,4	42,8*	40,2	50,4	45,8

*Patikslinti duomenys

3.17.1. Paviršinių nuotekų išvalymas atskiruose Lietuvos regionuose tūkst. m³

Rodiklis/ Regionas	Ute- nos	Vil- niaus	Pane- vėžio	Klai- pėdos	Aly- taus	Mari- jam- polės	Šiau- lių	Kauno
Išvalytos iki nustatytų normų	591,3	774,4	579,5	1164,1	251,6	166,7	881,0	425
Nepakankamai išvalytos	0	339	0	189,2	27,9	0	11,0	19
Nevalytos	1108	3978	4605	12257	3132	2115	11465	7105

3.18. Buitinių ir gamybinių nuotekų išvalymas mln. m³

Rodiklis\Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Išvalytos iki nustatytų normų	23,8	30,5	35,5	91,2	106,4	115,1*	110,7*	129,6	126,7
Nepakankamai išvalytos	142,4	139,0	133,6	74,3	64,8	56,0*	53,6	57,2	47,8
Nevalytos	3,0	1,7	1,3	1,6	0,4	0,7	0,6	0,6	0,5

*Patikslinti duomenys

3.18.1. Buitinių ir gamybinių nuotekų išvalymas atskiruose Lietuvos regionuose mln. m³

Rodiklis\ Regionai	Vil- niaus	Klai- pėdos	Kauno	Šiau- lių	Pane- vėžio	Mari- jam- polės	Aly- taus	Ute- nos
Išvalytos iki nustatytų normų	49,024	29,588	14,113	9,751	8,288	7,268	6,443	5,189
Nepakankamai išvalytos	0,938	0,260	19,840	16,127	5,935	0,022	0,041	1,645
Nevalytos	0	0,543	0,003	0	0	0	0	0

4.1. Surinktas komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam gyventojui kg

Šalis	Kilogramai
Danija	801
Airija	786
Kipras	754
Liuksemburgas	694
Malta	652
Olandija	630
Austrija	597
Ispanija	588
D. Britanija	572
Vokietija	564
Italija	550
Prancūzija	541
Estija	536
Švedija	518
Suomija	507
Belgija	492
Portugalija	472
Bulgarija	468
Vengrija	456
Graikija	448
Slovėnija	441
Lietuva	401
Rumunija	379
Latvija	377
Lenkija	322
Slovakija	309
Čekija	294

Atliekos/Metai	2004	2005	2006	2007
Mišrios buitinės	300	307	317	334
Antrinės žaliavos	25*	25*	23	23
Kitos komunalinės	41	46	50	44

*Patikslinti duomenys

4.2. Į vidaus rinką išleistų pakuočių kiekis, tenkantis vienam gyventojui kg

Šalis/Metai	2005	2006
Airija	222,5	241,4
Liuksemburgas	212,5	222,3
Nyderlandai	205,2	210,8
Italija	203,9	207,3
Prancūzija	196,8	200,5
Vokietija	187,6	195,8
Ispanija	179,7	181,5
Danija	181,4	178,6
D. Britanija	170,7	172,7
Portugalija	142,0	163,7
Belgija	158,4	157,9
Švedija	167,5	156,4
Austrija	134,9	140,8
Latvija	114,7	134,1
Suomija	131,3	128,6
Estija	101,9	113,2
Slovėnija	84,3	101,7
Lenkija	91,9	95,8
Graikija	95,6	94,7
Vengrija	84,6	87,9
Čekija	82,8	87,5
Lietuva	77,3	83,6 (2007 m. – 99,7)
Kipras	162,4	81,6
Rumunija	52,7	60,7
Bulgarija	67,2	55,9
Slovakija	64,4	55,7

4.3. Surinktas pavojingų atliekų kiekis pagal atskiras jų rūšis* t

Atliekų pavadinimas/Metai	2004	2005	2006	2007
Panaudoti tirpikliai	99	110	118	86
Rūgščių, šarmų arba druskų atliekos	11365	11249	11571	12132
Panaudota alyva	14257	5727	8321	6622
Panaudoti cheminiai katalizatoriai	233	22	3	0
Į specifikaciją neįtrauktos cheminės atliekos	491	674	478	510
Mišrios cheminės atliekos	239	117	106	191
Cheminės nuosėdos ir likučiai	38628	46374	39247	49048
Pramoninių nuotekų valymo dumblas	25059	798	1069	769
Užkrečiamos sveikatos priežiūros atliekos	244	241	325	563
Stiklo atliekos	2010	3849	2119	334
Atliekos, kuriose yra PCB/PCT	53	56	48	44
Ekspluatuoti netinkamos transporto priemonės	4590	9179	10255	13205
Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga	82	495	5145	3161
Nebenaudojami mechanizmai ir įrenginių sudedamosios dalys	9731	11672	10115	13009
Mišrios ir neišrūšiuotos medžiagos	43	10	15	0
Rūšiavimo likučiai	18	77	235	81
Statybos ir griovimo darbų atliekos	4485	2323	19	9
Asbesto atliekos	3012	738	1804	1534
Deginimo atliekos	549	75	364	204
Užteršta žemė ir užterštos žemkasių iškasos	2798	2150	16261	6340

*Patikslinti duomenys

4.4. Aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimai atliekų sektoriuje

Metai	Pažeidimų skaičius
2002	1217
2003	1334
2004	1744
2005	2281
2006	2911
2007	2373
2008	2650

4.4.1. Aplinkos apsaugos pažeidimai atliekų sektoriuje atskiruose Lietuvos regionuose

Regionai	Pažeidimų skaičius 2008 m.
Alytaus	407
Kauno	354
Klaipėdos	248
Marijampolės	304
Panevėžio	214
Šiaulių	278
Utenos	205
Vilniaus	640

4.5. Surinktas gamybinių atliekų kiekis, tenkantis BVP vienetui t/mln. litų

Rodiklis/Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gamybinių atliekų kiekis, tenkantis BVP vienetui	39,53	56,78	66,05	63,61	66,30	58,48*	52,60	45,00

*Patikslinti duomenys

4.6. Komunalinių atliekų tvarkymas tūkst. t

Rodiklis/Metai	2004	2005	2006	2007
Šalinimas švartynuose	1152	1170	1210	1242
Šalinimas kitais būdais	0	4	2	3
Naudojimas/perdirbimas*	44	74	80	51
Išvežimas iš šalies*	48	41	34	50

*Patikslinti duomenys

4.7. Pakuočių atliekų tvarkymas bendro kiekio dalis proc.

Pakuotės medžiaga	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2005 m. užduotis	2006 m. užduotis	2007 m. užduotis	2008 m. užduotis
Stiklas	35	40	31	36,	40	60	62	64
Plastikas	21	21	27	29	18	25	27	28
Popierius/ kartonas	59	59	59	69	40	55	64	68
Metalas	21	29	60	57	25	40	42	46
Kombi- nuota	11	14	19	14	20	25	25	25
Kita	3	3	23	34	20	25	25	30

4.8. Gamybinių atliekų tvarkymas* tūkst. t

Metai/Rodiklis	2004	2005	2006	2007
Šalinimas sąvartynuose	2149	2268	2290	2336
Šalinimas kitais būdais	220	178	254	184
Deginimas	190	226	213	187
Naudojimas/perdirbimas	799	823	1026	1240
Išvežimas iš šalies	576	616	625	627

*Patikslinti duomenys

4.9. Padangų atliekų tvarkymas* t

Tvarkymo būdas/Metai	2004	2005	2006	2007
Perdirbimas	1236	5987	11023	10312
Panaudojimas energijai gauti	0	0	7193	8089
Išvežimas iš šalies	529	510	907	904
Saugojimas	5561	5559	5093	6084

*Patikslinti duomenys

4.10. Pavojingų atliekų tvarkymas tūkst. t

Metai/ Tvarkymo būdas	Šalinimas savarty- nuose	Išvežimas iš šalies	Degi- nimas	Apdoro- jimas	Šalinimas kitais būdais	Naudo- jimas/ perdir- bimas
2004	3	3	3	13	9	108
2005	2	2	8	20	0	72
2006	2	3	9	22	0	65
2007	2	4	2	29	0	81

4.11. Antrinių žaliavų panaudojimas* tūkst. t

Atliekų rūšis\Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Metalas	334	798	647	609	613	627	620	642
Stiklas	49	47	33	24	36	42	38	37
Popierius	39	53	53	58	73	78	90	102
Padangos	0	0	0	0	2	6	12	19
Plastikas	3	4	5	8	13	25	25	24

*Patikslinti duomenys

5.1. Šalies miškingumas ir miškų plotas mln. ha

Rodiklis/Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Miškų plotas	2,03	2,05	2,07	2,09	2,12	2,14	2,14
Miškingumas	31,2	31,3	31,7	32	32,5	32,7	32,8

5.2. Vidutinė medžių lajų defoliacija miškuose proc.

Rodiklis/Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vidutinė defoliacija	20	21	22	20	21	20	21
Sąlygiškai sveikų medžių dalis	16	13	11	14	15	20	24

5.3. Vilky gausumas Lietuvoje, ind. sk.

Metai	Vilkų skaičius
2006	193
2007	205
2008	270

5.4. Invazinių kraujasiurblių upinių mašalų gausumas

Metai	<i>S. maculatum</i> lervų gausumas (vnt./1 dm ²) ant vandens augalų Nemune	Mašalų, surinktų nuo žmogaus jų didžiausio aktyvumo metu, skaičius (vnt./10 min.)
1997	1440	nėra duomenų
1998	1696	nėra duomenų
1999	2043	357
2000	1133	11
2001	561	10
2002	410	43
2003	104	30
2004	250	47
2005	131	14
2006	163	9
2007	171	78
2008	398	8

5.5. Lašišinių žuvų populiacijos gausumas vnt./100 m²

Metai	Žeimena	Mera	Mažieji intakai	Vidurkis baseinui
1999	4,43	0,13	0,00	1,73
2000	4,56	0,13	0,39	1,97
2001	1,50	0,27	0,09	0,65
2002	0,66	0,08	0,14	0,26
2003	0,62	0,00	0,06	0,14
2004	3,40	0,00	0,59	1,10
2005	1,78	0,00	0,13	0,43
2006	2,58	0,05	0,00	0,53
2007	5,00	0,45	0,00	1,82
2008	2,90	0,25	0,00	1,05

5.6. Verslinių žuvų biomasė kg ir gausumas ind. sk. Kuršių mariose

Metai	Gausumas				Biomasė			
	Atma- ta	Vidur- kis	Dre- verna	Vidur- kis	Atma- ta	Vidur- kis	Dre- verna	Vidur- kis
1996	126,1	120,5	108,3	104,8	9,8	9,0	6,2	6,6
1997	157,6		120,9		10,9		8,6	
1998	88,3		145,4		6,8		6,8	
1999	215,7		197,0		13,1		11,2	
2000	110,6		93,0		7,4		4,8	
2001	60,8		63,4		6,5		4,8	
2002	70,7		118,9		6,5		6,2	
2003	78,6		82,5		5,2		5,8	
2004	148,4		90,7		10,0		6,7	
2005	176,3		59,7		13,1		5,5	
2006	54,3		68,3		4,9		4,1	
2007	158,6		109,5		13,2		7,9	
2008	64,0		32,6		5,9		1,6	

5.7. Verslinių žuvų biomasė kg ir gausumas ind. sk. Baltijos jūroje

Metai	Gausumas	Vidurkis	Biomasė	Vidurkis
1993	20,1	23,1	2,5	2,9
1994	17,8		2,4	
1995	23,4		2,1	
1996	19,2		2,0	
1997	24,8		3,2	
1998	23,2		2,9	
1999	34,0		4,8	
2000	22,3		4,5	
2001	16,4		2,0	
2002	18,5		1,9	
2003	21,4		3,3	
2004	30,4		3,4	
2005	14,0		2,5	
2006	26,3		3,1	
2007	34,7		2,9	
2008	17,3	2,2		

5.9. Karstiniai procesai Šiaurės Lietuvos karstiniame regione smegduobių skaičius

Rodiklis/ Metai	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Iš viso smegduobių	48	86	128	184	227	271	303	355	389	404	407	422
Per metus	22	38	42	56	43	44	26	52	34	15	3	15

5.10. Miško gaisrų skaičius vnt. ir gaisraviečių plotai ha

Rodiklis/Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vidutinis vienos gaisravietės plotas	0,47	0,49	0,54	0,17	0,78	0,15	0,37
Miško gaisrų skaičius	1596	885	468	301	1545	251	301
Bendras gaisraviečių plotas	746	436	253	51	1199	38	112,4

Miškų valdytojų miškai/Rodiklis	Miškų gaisrų skaičius	Bendras gaisraviečių plotas
Miškų urėdijų ir nacionalinių parkų administracijų valstybiniuose miškuose	186	96,8
Privačiuose miškuose	74	12,4
Kitų valdytojų miškuose	41	3,2

5.11. Kirtimų apimtys valstybiniuose ir privačiuose miškuose mln. m³

Miško savininkas/Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Valstybiniai miškai	3,9	3,8	3,6	3,6	3,5	3,5	3,4
Privatūs miškai	2,4	2,7	2,7	2,6	2,5	2,9	2,3

5.12. Neteisėti kirtimai privačiuose ir valstybiniuose miškuose m³

Miško savininkas/Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Valstybiniuose miškuose	5200	8100	6200	2700	1800	1390	2272
Privačiuose miškuose	40900	34300	33300	13000	16100	9930	5958

Neteisėtų kirtimų skaičius privačiuose miškuose atskiruose Lietuvos regionuose

Regionai/Metai	2006	2007	2008
Alytaus	77	61	65
Kauno	128	77	89
Klaipėdos	107	62	48
Marijampolės	25	20	24
Panevėžio	52	43	52
Šiaulių	71	40	26
Utenos	48	11	22
Vilniaus	79	64	66

5.13. Gyvūnijos ir miškų apsaugos reikalavimų pažeidimai

Metai	Išaiškinta medžioklės taisyklių pažeidimų	Išaiškinta žvejybos taisyklių pažeidimų	Iš jų šturkštūs gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimai	Iš viso gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimų
2005	779	5281	1346	6150
2006	630	4721	1167	5444
2007	745	4310	1111	5055
2008	689	4342	1142	5031

Metai	Neteisėtų kirtimų skaičius	Iš viso miškų apsaugos reikalavimų pažeidimų
2004	1672	4074
2005	1177	4121
2006	966	4380
2007	606	3645
2008	637	3279

5.13.1. Gyvūnijos apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose Lietuvos regionuose

Pažeidimų skaičius/ Regionai	Šiurkštūs gyvūnijos apsaugos teisės aktų pažeidimai	Žuvų išteklių naudojimo reikalavimų pažeidimai	Medžiojamųjų ir kitų gyvūnų išteklių naudojimo reikalavimų pažeidimai	Iš viso išaiškinta gyvūnijos apsaugos teisės aktų pažeidimų
Alytaus	175	385	78	463
Kauno	231	752	87	839
Klaipėdos	196	1401	57	1458
Marijampolės	53	328	65	393
Panevėžio	39	135	67	202
Šiaulių	127	596	147	743
Utenos	214	397	112	509
Vilniaus	107	358	66	424

5.14. Savavališkos statybos saugomose teritorijose

Metai	Statiniai
2002	46
2003	77
2004	73
2005	157
2006	153
2007	128
2008	130

5.15. Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimai

Metai	2004	2005	2006	2007	2008
Pažeidimų skaičius	1457	1354	1627*	1684	1770

*Patikslinti duomenys

5.15.1. Kraštovaizdžio apsaugos reikalavimų pažeidimai atskiruose Lietuvos regionuose

Regionai	2004	2005	2006	2007	2008
Alytaus	224	228	201	234	210
Kauno	183	177	240	151	213
Klaipėdos	195	242	209	285	238
Marijampolės	154	139	142	154	100
Panevėžio	149	119	204	116	147
Šiaulių	179	128	117	99	157
Utenos	190	169	272	406	417
Vilniaus	183	152	242	239	288

5.16. Miškų atkūrimas ir įveisimas valstybiniuose miškuose ha

Rodiklis/Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Atkurta	10611	9768	10003	10192	9941	10038	9316
Įveista	917	1164	1136	1337	1278	1391	1794
Iškirsta plynai	9801	10013	9848	9787	8846	8673	8638

5.16.1. Miškų atkūrimas ir įveisimas privačiuose miškuose atskiruose Lietuvos regionuose ha

Regionai/Metai	2006	2007	2008
Alytaus	266,4	450,4	602,7
Kauno	712,4	910	1088,6
Klaipėdos	423,4	498	560,6
Marijampolės	109,3	93	90,6
Panevėžio	757,9	844,8	1417
Šiaulių	1229,9	1463,7	1819,2
Utenos	724,8	702	819,3
Vilniaus	667,5	936,8	1070,2

5.17. Saugomų teritorijų planavimo dokumentų rengimas skaičius

Rodiklis/Metai	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Pradėti nauji esamų saugomų teritorijų planavimo dokumentai teritorijose	11	8	36	0	18	0
Pradėti nauji naujų saugomų teritorijų planavimo dokumentai	40	27	16	0	21	0
Tęstiniai (baigiami)	9	37	43	60	39	54
Patvirtinti teritorijų planavimo dokumentai	0	16	31	16	4	8

6.1. Ypatingųjų ekologinių situacijų ir avarijų skaičius

Metai	Registruotų ekstremalių situacijų skaičius	Registruotų avarijų skaičius
2002	35	133
2003	24	108
2004	15	111
2005	11	98
2006	9	107
2007	5	115
2008	4	104

6.1.1. Ypatingųjų ekologinių situacijų ir avarijų skaičius atskiruose Lietuvos regionuose

Regionai	Registruotų ekstremalių situacijų skaičius	Registruotų avarijų skaičius
Alytaus	0	0
Kauno	0	14
Klaipėdos	2	24
Marijampolės	0	5
Panevėžio	1	10
Šiaulių	0	22
Utenos	0	5
Vilniaus	1	24

6.2. Sumokėta mokesčių SAAR programoms ir LAAI fondui mln. Lt

Lėšų gavėjas/Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
SAARP	21,90	26,40	28,50	31,27	30,63	29,27	31,75
LAAIF	9,39	11,31	12,21	13,40	13,13	12,38	13,42

6.3. Surinkta lėšų AAR programai mln. Lt

Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Surinkta lėšų	5,9	4,6	5,5	7,3	8,7	8,2	8,5

6.4. Sumokėta mokesčių GPAT programai

Metai	Sumokėta mokesčių
2004	8,28
2005	8,94
2006	7,10
2007	14,29
2008	18,93

6.5. Atlikta atrankų dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai privalomo vertinimo

Metai	Viso	Privalomas PAV	Neprivalomas PAV
2001	150	41	109
2002	209	35	158
2003	224	38	186
2004	422	48	374
2005	713	29	684
2006	624	32	592
2007	666	27	639
2008	1038	43	996

6.6. Priimta sprendimų dėl veiklos leistinumų

Metai	Viso	Leistina veikla	Neleistina veikla
2001	23	22	1
2002	26	25	1
2003	34	34	0
2004	33	32	1
2005	38	38	0
2006	45	45	0
2007	55	55	0
2008	68	63	5

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
APLINKOS BŪKLĖ 2008. Tik faktai

Maketavo UAB „Savas takas“ ir ko (Didžioji g. 4, Vilnius)
Spausdino UAB „Sapnų sala“ (S. Moniuškos g. 21, Vilnius)
Tiražas 7000 egz.